

U C H W A Ł A Nr XV/88/2000
RADY GMINY w D O B R Y S Z Y C A C H
z dnia 26 lipca 2000 roku

w sprawie : uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszyce

Na podstawie art.18, ust.2,pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz.U.z 1996r. Nr.13, poz.74, zmiana : Dz.U.Nr 58,poz.261, Nr 106, poz.696, Nr 132,poz.622, z 1997r. Nr 9, poz.43, Nr 106, poz.679, Nr 107, poz.686, Nr 113, poz.734, Nr 123, poz.775, z 1998r. Nr 155, poz.1014, Nr 162, poz.1126/ oraz na podstawie art.6, ust.6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym /Dz.U.Nr 89,poz.415 z 1994r.,zmiana: z 1996r. Dz.U.106, poz.496, z 1997r.Nr 111, poz.726 oraz Nr 133, poz.885/ - RADA GMINY w DOBRYSZYCACH uchwała, co następuje :

§ 1

1. Uchwała się studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszyce.
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszyce stanowi załącznik do niniejszej uchwały i składa się z części tekstowej i załącznika graficznego w skali 1 : 25.000

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała zostaje podana do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń przed Urzędem Gminy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Zdzisław Laskowski
Zdzisław Laskowski

ZESPÓŁ AUTORSKI OPRACOWANIA

PRACOWNIA PROJEKTÓW BUDOWNICTWA LĄDOWEGO

97-300 Piotrków Trybunalski ul. Wiślana 5 b tel./ fax. (0 44) 6 47 20 72

Zygmunt Maks - Wójt. Gminy
Maciej Rosiński - Z-ca Wójta
Zdzisław Łaskowski - Przewodniczący Rady Gminy
Janina Piotrowska - Skarbnik

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRYSZYCE

Marta Michalska - Budzińska upr. urb. nr 1506/00
Anna Minkina - Cichocka
Stanisława Ciesielska
Danuta Rycerz
Marek Rutkowski
Bogdan Wrzeszcza
Sławomir Tomczak

Organ sporządzający :

ZARZĄD GMINY DOBRYSZYCE

- czerwiec 2000 r. -

ZESPÓŁ AUTORSKI OPRACOWANIA

PRACOWNIA PROJEKTÓW BUDOWNICTWA LĄDOWEGO

97-300 Piotrków Trybunalski ul. Wiślana 5 b tel./ fax. (0 44) 6 47 20 72

Zygmunt Maks - Wójci Chiny
Maciej Rusiński - Z-ca Wójta
Zdzisław Leskowski - Przewodniczący Rady Gminy
Janina Piotrowska - Skarbnik

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRYSZYCE

Marta Michałska - Budzińska upr. urb. nr 1506/90
Anna Minkina - Cichońska
Stanisława Ciesielska
Danuta Rycerz
Marek Rutkowski
Bogdan Wrzeszcz
Sławomir Tomczak

Organ sporządzający :

ZARZĄD GMINY DOBRYSZYCE

- czerwiec 2000 r.-

ZESPÓŁ AUTORSKI OPRACOWANIA
**PRACOWNIA PROJEKTÓW
BUDOWNICTWA LĄDOWEGO**

97-300 Piotrków Trybunalski ul. Wiślana 5 b tel./ fax. (0 44) 6 47 20 72

Zygmunt Maks - Włk Chiny
Maciej Rusinek - Z-ca Wójta
Zdzisław Łaskowski - Przewodniczący Rady Gminy
Janina Piłuska - Skarbnik

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRYSZYCE**

Małgorzata Michalska - Budzińska upr. urb. nr 1508/90
Anna Minkina - Cichocka
Stanisława Cieślowska
Danuta Rycerz
Marek Rutkowski
Bogdan Wrzeszcza
Sławomir Tomczak

Organ sporządzający :

ZARZĄD GMINY DOBRYSZYCE

- czerwiec 2000 r.-

ZESPÓŁ AUTORSKI OPRACOWANIA

PRACOWNIA PROJEKTÓW BUDOWNICTWA LĄDOWEGO

97-300 Piotrków Trybunalski ul. Wiślana 5 b tel./ fax. (0 44) 6 47 20 72

Zygmunt Męka - Wójt Gminy
Mieczysław Rosiński - Z-ca Wójta
Józef Laskowski - Przewodniczący Rady Gminy
Anna Piotrowska - Skarbnik

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRYSZYCE

Maria Michańska - Burzyńska - upr. urb. nr 1506/90
Anna Minkina - Cichocka
Stanisława Ciesielska
Danuta Rycarz
Marek Rutkowski
Bogdan Wizeszcz
Sławomir Tomczak

Organ sporządzający :

ZARZĄD GMINY DOBRYSZYCE

- czerwiec 2000 r. -

ZESPÓŁ AUTORSKI OPRACOWANIA

ZARZĄD GMINY DOBRYSZYCE :

Zygmunt Maks	- Wójt Gminy
Maciej Rosiński	- Z-ca Wójta
Zdzisław Laskowski	- Przewodniczący Rady Gminy
Janina Piotrowska	- Skarbnik

ZESPÓŁ AUTORSKI :

Maria Michalska - Budzyńska	upr. urb. nr 1506/90
Anna Minkina - Cichocka	
Stanisława Ciesielska	
Danuta Rycerz	
Marek Rutkowski	
Bogdan Wrzeszcz	
Sławomir Tomczak	

PODSTAWA, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	1
UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY DOBRYSZYCE	
I. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	4
1. Położenie	
2. Geologia	
3. Surowce naturalne	
4. Rzeźba terenu	
5. Gleby	
6. Warunki wodne	
6.1. Wody powierzchniowe	
6.2. Wody wglębne	
7. Warunki bioklimatyczne i aerosanitarne	
8. Szata roślinna	
9. Obszary i obiekty objęte ochroną prawną	
9.1. Pomniki przyrody	
9.2. Parki podworskie	
DIAGNOZA STANU	12
II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	18
1. Uwarunkowania historyczne rozwoju gminy	
2. Zasoby w zakresie dziedzictwa kulturowego	
2.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków	
2.2. Obiekty w ewidencji konserwatorskiej	
2.3. Układy przestrzenne historycznych miejscowości	
2.4. Zabytki techniki wpisane do ewidencji	
2.5. Cmentarze	
2.6. Parki w ewidencji konserwatorskiej	
2.7. Stanowiska archeologiczne	
III. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO – GOSPODARCZE	24
1. Demografia	
2. Rynek pracy	
3. Mieszkalnictwo	
4. Edukacja	
5. Ochrona zdrowia	
6. Kultura, sport i rekreacja	
7. Łączność	
8. Rolnictwo i gospodarka żywnościowa	
8.1. Struktura agrarna	
8.2. Wyposażenie techniczne rolnictwa	
8.3. Produkcja roślinna	

PODSTAWA, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	1
UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY DOBRYSZYCE	
I. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	4
1. Położenie	
2. Geologia	
3. Surowce naturalne	
4. Rzeźba terenu	
5. Gleby	
6. Warunki wodne	
6.1. Wody powierzchniowe	
6.2. Wody wglębne	
7. Warunki bioklimatyczne i aerosanitarne	
8. Szata roślinna	
9. Obszary i obiekty objęte ochroną prawną	
9.1. Pomniki przyrody	
9.2. Parki podworskie	
DIAGNOZA STANU	12
II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	18
1. Uwarunkowania historyczne rozwoju gminy	
2. Zasoby w zakresie dziedzictwa kulturowego	
2.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków	
2.2. Obiekty w ewidencji konserwatorskiej	
2.3. Układy przestrzenne historycznych miejscowości	
2.4. Zabytki techniki wpisane do ewidencji	
2.5. Cmentarze	
2.6. Parki w ewidencji konserwatorskiej	
2.7. Stanowiska archeologiczne	
III. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO – GOSPODARCZE	24
1. Demografia	
2. Rynek pracy	
3. Mieszkalnictwo	
4. Edukacja	
5. Ochrona zdrowia	
6. Kultura, sport i rekreacja	
7. Łączność	
8. Rolnictwo i gospodarka żywnościowa	
8.1. Struktura agrarna	
8.2. Wyposażenie techniczne rolnictwa	
8.3. Produkcja roślinna	

8.4. Produkcja zwierzęca	
9. Działalność produkcyjna, usługowa i handlowa	
IV. UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	36
1. Zaopatrzenie w wodę	
2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych	
3. Gospodarka cieplna	
4. Gospodarka odpadami	
5. Zaopatrzenie w gaz ziemny	
6. Rurociąg produktów naftowych	
7. Rurociąg wód uzupełniających	
8. Elektroenergetyka	
9. Telekomunikacja	
10. Komunikacja	
11. Kolejnictwo	

KIERUNKI ROZWOJU GMINY DOBRYSZYCE

I. Kierunki polityki dotyczące ochrony i kształtowania środowiska	39
II. Kierunki polityki przestrzennej w zakresie dziedzictwa kulturowego	42
III. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	44
IV. Kierunki i polityka zagospodarowania przestrzennego	48

Bibliografia

Uchwała nr XV/88/2000 Rady Gminy w Dobryszycach

Art. 6 ust. 7 ustawy nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Nie ma więc kto powołać się na obowiązujący. Nie może stanowić podstawy do wydawania decyzji administracyjnych. Zgodnie z treścią art. 6 ustawy, określa „politykę przestrzenną gminy” i w tym zakresie gmina może wypracować projekt planu zagospodarowania przestrzennego.

Art. 7 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest przepisem gminnym.

W opracowaniu studium wykonalności II. et. dotyczącego realizacji, w tym: - studium i planów w obszarze wyjątkowego planu gminy, - regulacje i plany w tym zakresie do składowania planu gminy, - studium zagospodarowania przestrzennego w tym zakresie - materiały do planu zagospodarowania przestrzennego w tej sprawie.

PODSTAWA, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Podstawę opracowania stanowią: ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 r., (z późniejszymi zmianami tekst jednolity Dz. U. Nr 15, poz.139 z 1999 r.) oraz uchwała nr VII/37/99 Rady Gminy w Dobryszycach z dnia 22 kwietnia 1999 r. o przystąpieniu do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobryszycy”.

Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym w rozdziale 7 art.67 określa:

- ust. 1 : miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy, tracą moc po upływie 7 lat od dnia jej wejścia w życie, tj. po nowelizacji z dniem 31 grudnia 2001 r.,
- ust. 2: przepisu ust.1 nie stosuje się do terenów objętych zmianami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dokonanyymi na zasadach określonych w ustawie,
- ust. 3: przed utratą mocy planów , o której mowa w ust. 1, rada gminy jest obowiązana do uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Art. 6, ust. 7 : studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Nie ma mocy aktu powszechnie obowiązującego. Nie może stanowić podstawy do wydawania decyzji administracyjnych. Zgodnie z regulacją art. 6 ustawy, określa „politykę przestrzenną gminy” i wiąże organy gminy przy sporządzaniu projektu planu zagospodarowania przestrzennego.

Art. 7: miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest przepisem gminnym.

W opracowaniu studium wykorzystano m. in. następujące materiały;

- studialne i planistyczne obowiązującego planu gminy,
- studialne i planistyczne założeń do aktualizacji planu gminy,
- studium zagospodarowania przestrzennego woj. piotrkowskiego oraz materiały do planu zagospodarowania przestrzennego woj. łódzkiego,

- wnioski do studium gminnego z Urzędu Marszałkowskiego, dotyczące uwarunkowań, celów i kierunków polityki przestrzennej samorządu województwa, opracowane przez Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi,
- uwagi i wnioski dotyczące ochrony wartości środowiska przyrodniczego zgłoszone przez Łódzki Urząd Wojewódzki,
- wytyczne konserwatorskie i wnioski dotyczące ochrony wartości środowiska kulturowego,
- wnioski do "studium..." dotyczące uwarunkowań i rozwoju gminy, w tym zgłoszone przez Kopalnię Węgla Brunatnego „Bełchatów”,
- uwagi, wnioski i postulaty zgłoszone na konsultacyjnych spotkaniach w Urzędzie Gminy z Zarządem Gminy Dobryczyce i z Komisjami Radnych.

Za podstawowy materiał przyjęto również „Program rozwoju i restrukturyzacji gminy Dobryczyce” opracowaną przez Agencję Rozwoju Regionalnego „Arreks” w 1998r.

Celem nadrzędnym opracowania jest rozpoznanie uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych w zakresie interdyscyplinarnym oraz wyznaczenie kierunków rozwoju gospodarki przestrzennej gminy w oparciu o zasady ekorozwoju, czyli rozwoju zrównoważonego, tzn. zachowując równowagę między aktywnością gospodarczą społeczności gminy a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Na cel nadrzędny składają się następujące cele cząstkowe:

- ekonomiczny – zakładający poprawę bytu mieszkańców gminy,
- społeczny – zakładający poprawę istniejących standardów,
- przyrodniczy – hierarchiczne uporządkowanie przyrody w obszarach systemów ekologicznych,
- kulturowy - ochrona tradycji, kultury materialnej, zabytków, pamięci historycznej,

UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY DOBRYSZYCE

I. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1. Położenie

Zgodnie z podziałem J. Kondrackiego i A. Rychlinga Polski na krainy fizyczno-geograficzne gmina Dobryszyce leży w Prowincji - Niż Środkowoeuropejski, Podprowincji - Niziny Środkowopolskie, Makroregionie - Wzniesienia Południowomazowieckie i mezoregionie - Wysoczyzna Bełchatowska w bezpośrednim sąsiedztwie Prowincji - Wyżyny Polskie.

Administracyjnie jest jedną z 14 gmin powiatu radomszczańskiego. Graniczy od wschodu z gminami: Kamieńsk, Gomunice, od północy z gminą Kleszczów (pow. bełchatowski), od zachodu z gminą Lgota Wielka, od południa z gminami: Ładzice i Radomsko oraz miastem Radomsko.

Powierzchnia gminy wynosi 5 110 ha.

2. Geologia

Pod względem geologicznym gmina leży w obrębie elewacji radomskiej oddzielającej nieckę łódzką od niecki miechowskiej. W podłożu występują utwory mezozoiczne. W okresie mezozoicznym sedimentacja trwała od triasu po dolną kredę. W triasie dolnym osadzały się utwory piaskowcowo-mułowcowe oraz ilasto-mułowcowe, w triasie środkowym - wapienie, w triasie górnym utwory piaszczyste i ilaste. Jura dolna i środkowa jest reprezentowana przez osady piaskowcowo-mułowcowo-ilaste, natomiast górna przez wapienie i margle. Na utworach górnourajskich leżą niezgodnie piaski oraz piaskowce kredy dolnej, które w miarę pogłębiania się zbiornika przechodzą w margle, opoki, wapienie i gezy. W dolnym trzeciorzędzie (paleogenie) panowały na omawianym obszarze warunki lądowe. Osadzały się gliny zwietrzelinowe i rumosze powstałe w wyniku erozji i denudacji powierzchni terenu.

Na utworach mezozoicznych zalega pokrywa utworów czwartorzędowych o zróżnicowanej miąższości. Na omawiany teren lodowiec wkraczał trzykrotnie. Z okresu zlodowacenia południowopolskiego pochodzą piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz gliny zwałowe. W czasie interglacjalu osadzały się utwory akumulacji rzecznej oraz utwory zastoiszkowe. W czasie zlodowacenia środkowopolskiego lodowiec docierał tu dwa razy w czasie stadiału maksymalnego oraz stadiału Warty. Pozostały po nim oraz po rozdzielającym

je interstadiale gliny zwałowe, utwory wodnolodowcowe oraz ility i mułki zastoiskowe. W czasie kolejnego ocieplenia i ustępowania lodowca stopniowo zwiększał się udział piasków i żwirów osadzanych przez wody roztopowe. W miejscach dłuższego stacjonowania lodowca powstawały formy wypukłe jako skutek osadzania się utworów w szczelinach lodu. W czasie zlodowacenia północnopolskiego osadzały się piaski terasy nadzalewowej rzeki Widawki, Kręcicy i Radomki. Pod koniec plejstocenu rozpoczął się proces formowania wydym oraz akumulacja piasków humusowych, namulów i torfów w dolinach rzecznych i zagłębieniach bezodpływowych.

3. Surowce naturalne

Na terenie gminy zostało udokumentowanych 5 złóż surowców naturalnych, są to:

- złoża kruszywa „**Wiewiórów Rządowy**” o zasobach bilansowych 154 tys. ton, przemysłowych 154 tys. ton. Złoże jest eksploatowane, wydobyte 29 tys. ton/rok,
- złoża kruszywa naturalnego „**Blok Dobryszycki**”, złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat A+B+C₁), zasoby bilansowe 184 tys. ton. Złoże jest eksploatowane na niewielką skalę. Wydobyte - 0,8 tys. ton/rok. Są to piaski grubo i średnioziarniste, które w głębszych partiach przechodzą w piaski drobne. Średnia grubość nadkładu 0,5 m (0,0-1,1m), średnia miąższość złoża 7,19m (2,5-10,7m), średni punkt piaskowy 77,8% (63,9-98,7%), średnia zawartość pyłów mineralnych 2,4% (0,3-5,2%). Jest to złoże konfliktowe z uwagi na ochronę wód podziemnych. Istniejące wyrobisko ok. 200x120x7,5.
- złoża kruszywa naturalnego „**Dobryszyce I**”, eksploatowane, zasoby bilansowe 28 tys. ton, wydobyte 6 tys. ton./rok. Występuje tu piasek ze żwirem. Grubość nadkładu średnia 0,6 m (0,5-0,7), Średnia miąższość złoża 5,4m (5,3-5,5), średni punkt piaskowy 82,4 % (79,4-87,2), średnia zawartość pyłów mineralnych 2,1% (1,8-2,4). Złoże jest konfliktowe z uwagi na ochronę wód podziemnych. Wyrobisko o wymiarach ok. 150x80x5.
- złoża torfów „**Wiewiórów Prywatny**”, złoże eksploatowane, zasoby bilansowe 117 tys. m³, zasoby przemysłowe 96 tys. m³, wydobyte 1 tys. m³/rok (dane dotyczące złóż dotyczą końca 1998 r).
- W lipcu 1999 roku została udzielona koncesja na eksploatację kruszywa ze złoża „**Ruda**”

Na terenie gminy występują 2 złoża nie ujęte w krajowym bilansie złóż, są to złoża kruszywa w Borowiecku i na granicy z gminą Gomunice.

W kilku punktach występuje nie koncesjonowane wydobycie kruszywa na potrzeby własne. Po eksploatacji pozostało wiele nie zrehabilitowanych wyrobisk służących obecnie jako wysypiska śmieci.

Na terenie gminy brak obszarów prognostycznych dla udokumentowania nowych złóż.

4. Rzeźba terenu

Na terenie gminy Dobryszyc można wyróżnić trzy obszary różniące się od siebie pod względem ukształtowania terenu. Całą część północną i środkową do wysokości Dobryszyc stanowi płaska równina lekko nachylona w kierunku północy. Przy północnej granicy gminy, w dolinie Widawki znajduje się najniższy punkt na terenie gminy 199,3 m.npm. Od tego miejsca teren lekko się podnosi w kierunku południowym, osiągając w rejonie Dobryszyc 213 m. npm.

Teren leżący na południe od Dobryszyc stanowi rozległy pagór z pasmem wzgórz moreny czołowej kulminującym na linii Kolonia Rożny – Ruda. Pasma składa się z szeregu pagórków, których wysokość wzrasta w kierunku wschodnim po czym znowu się obniża. Wysunięta na zachód Solna Góra osiąga wysokość 229,4 m. npm., dalej na wschód położona Młynarska Góra ponad 250,0 m.npm., następne wzgórze 251,7 m.npm, zaś najwyższe wzniesienie znajdujące się na południowy wschód od Dobryszyc 263,2 m.npm. Wysokość wzgórz przy wschodniej granicy gminy wynosi już tylko 233,3 m.npm. Od pasa kulminacji teren obniża się we wszystkich kierunkach. Na zachód ku dolinie Kręcicy, na południowy zachód i południowy wschód ku dolinom dopływów Kręcicy, oraz dopływów Warty i Widawki, na północny wschód ku dolinie Widawki.

Na wschód od linii kolejowej teren stanowi znów płaska, mało urozmaicona równina leżąca na wysokości ca 226-236 m.npm.

Doliny rzek Widawki, Kręcicy oraz mniejszych cieków są szerokie i płaskie, słabo zaznaczające się w krajobrazie gminy.

5. Gleby

Warunki glebowe gminy należy określić jako dość słabe. W pokrywie glebowej przeważają gleby pseudobielicowe kompleksu 6 żyniego słabego i 7 żyniego bardzo słabego oraz gleby brunatne kompleksu 5 żyniego dobrego, wytworzone z piasków i glin czwartorzędowych. Na południowy zachód od Dobryszyc znajduje się dość duży obszar gleb kompleksu 4 żyniego bardzo dobrego (pszenno-żytni). W obniżeniach i dolinach występują gleby pochodzenia organicznego: torfowe, murszowo-torfowe i murszowo-mineralne przynależne do kompleksu 2z – użytków zielonych średnich. Na północny zachód od

Dobryzyc znajduje się spory kompleks czarnych ziem zakwalifikowany do kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego.

Tam gdzie utwory gliniaste zalegają bliżej powierzchni lub w rejonie występowania piasków gliniastych mocnych lub lekkich glin wytworzyły się gleby wyższych klas bonitacyjnych, tam gdzie przeważają na powierzchni piaski gleby są słabsze. Gleb wyższych klas bonitacyjnych III-IVb jest na terenie gminy 27%, gleb słabych klas V-VIz 73%. Powierzchnia gleb poszczególnych klas przedstawia się następująco:

Klasy bonitacyjne gleb w gminie Dobryzyc

Klasa	Grunty orne		Klasa	Użytki zielone	
	Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %		Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %
I	0	-	I	0	-
II	0	-	II	0	-
IIIa	3	0,1	III	115	10,9
IIIb	106	4,0			
IVa	338	12,8	IV	581	55,0
Ivb	423	16,0			
V	780	29,5	V	298	28,2
VI	931	35,2	VI	49	4,6
VI	64	2,4	VIz	13	1,2
Łącznie	2 645	100,0	Łącznie	1 056	100,0

*Źródło: „Program rozwoju i restrukturyzacji gminy”

Rozmieszczenie gleb jest nierównomierne. Gleby najwartościowsze, klasy bonitacyjnej III i IV są skupione w środkowo-zachodniej części gminy, między doliną Kręcicy od zachodu i północy oraz kompleksem leśnym od wschodu. Najsłabsze gleby znajdują się w północnej i wschodniej części gminy. Teren, na którym skupione są najlepsze gleby zajmują grunty orne. Ogólna ilość gruntów ornych na terenie gminy wynosi 3 757 ha co stanowi 53,2 % powierzchni gminy. Zdecydowana większość gruntów ornych skupia się w rejonie Dobryzyc oraz w południowo-wschodniej części gminy. Dlatego teren ten jest szczególnie preferowany do rozwoju rolnictwa.

Ogólnie jednak gmina ma niski wskaźnik rolniczej przestrzemi produkcyjnej. Wynosi on 54,4 pkt przy wskaźniku krajowym 66,6 pkt. Na tak niski wskaźnik rzutuje głównie słaba jakość gleb.

Na terenie samej gminy nie ma obiektów przemysłowych powodujących zanieczyszczenie gleb. Jednak gleby na terenie sąsiadującym z miastem Radomskiem mogą posiadać pewną dąż zanieczyszczenia spowodowaną emisją zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie Radomska. Obiektem powodującym znaczne skażenie i zanieczyszczenie gleb, w pasie ok. 50 m. od osi jezdni, jest droga Warszawa-Katowice.

6. Warunki wodne

6.1. Wody powierzchniowe.

Gmina Dobryszyce leży prawie w całości w zlewni rzeki Widawki, dopływu Warty. Jedynie niewielki skrawek leżący na północ od Radomska może znajdować się w zlewni rzeki Radomki również dopływu Warty. Widawka jest największą rzeką gminy. Jest to jednak jej górny odcinek, w którym rzeka jest jeszcze niewielka. Na całym odcinku gminy Widawka płynie peryferyjnie wzdłuż północno-wschodniej granicy gminy. Poza Widawką na terenie gminy znajdują się dwa inne ciekі stanowiące jej dopływy. Jeden to rzeka Kręcica, która w południowej części stanowi zachodnią granicę a następnie skręca na wschód i przecinając w poprzek gminę uchodzi do Widawki na północ od wsi Żaby. Jest to niewielki ciek o charakterze rowu błędzący wśród łąk po szerokiej dolinie. Jej źródła znajdują się w miejscowości Kolonia Krępa w odległości ok. 3,0 km od granicy gminy. Drugi to ciek bez nazwy biorący początek w rejonie Borowiecka i po kilku kilometrach uchodzący do Widawki już poza granicami gminy. Tuż przed granicą gminy znajduje się na cieku niewielki, zarastający, sztuczny zbiornik wodny. Z prawej strony wpływa do Widawki, na południe od Lefranowa, niewielki ciek spod Gomunic.

Ponadto na terenie gminy występują liczne rowy melioracyjne odwadniające obszary o płytkim występowaniu wód gruntowych. Największe ich zgrupowanie występuje na terenie łąk towarzyszących Kręcicy. Towarzyszą one też dolinie Widawki.

Według badań bakteriologicznych i fizyczno-chemicznych prowadzonych w 1996 roku rzeka Widawka w punkcie pomiarowo-kontrolnym Piaski, leżącym na terenie gminy Gomunice (powyżej gminy Dobryszyce) posiadała III klasę czystości. Na mniejszych ciekach badania nie były prowadzone. Z uwagi na brak na terenie gminy odpowiedniej ilości oczyszczalni ścieków, przy całkowitym zwodociągowaniu, wody powierzchniowe są narażone na zanieczyszczenie.

Tereny o uregulowanej gospodarce wodnej występują w obrębie wsi Zalesiczki, Huby, Pidlisko, Kol. Dobryszyce, Dobryszyce i Biała Góra. Znajduje się tu sieć drenarska zrealizowana w 1974 roku na obszarze 298 ha. Poprzez ten drenaż odprowadzany jest nadmiar wód, co pozwala na wcześniejsze podjęcie prac polowych. Sieć ta jest regularnie konserwowana przez gminną spółkę wodną.

Melioracja przeprowadzona w szerokiej, zatorfionej dolinie Kręcicy spowodowała obniżenie poziomu wód gruntowych.

Na terenie gminy nie ma większych zbiorników wodnych. Do największych należą: wymieniony wcześniej staw na cieku na wschód od Borowiecka oraz kompleks stawów w Dobryszycach. Mniejsze, to kilka niewielkich oczek wodnych rozproszonych po terenie gminy oraz liczne zbiorniki powstałe w wyrobiskach poeksploatacyjnych pozostałych po eksploatacji torfu. Największe ich zgrupowanie występuje w południowym odcinku doliny Kręcicy oraz w dolinie cieku, lewobrzeżnego dopływu Kręcicy, wypływającego niedaleko poza granicę gminy, w rejonie miejscowości Smuga.

W programie małej retencji województwa łódzkiego znajduje się budowa zbiornika „Rożny” na rzece Kręcicy o powierzchni 52,0 ha i średniej głębokości 1,25 m. Główne funkcje zbiornika to: przeciwpowodziowa, przeciwpowodziowa i rekreacyjna. Retencja powierzchniowa 650 tys. m³. Realizacja zbiornika jest zakładana na rok 2010.

Projekt budowy drugiego zbiornika podjęły władze gminy. Zbiornik retencyjny o pow. 10 ha stanowiłby powiększenie stawu szkolnego Technikum Rolniczego. Główna funkcja zbiornika to rekreacja.

6.2. Wody wglebne

Gmina Dobryszyce leży w obrębie niżańskiego regionu hydrogeologicznego. Głównym poziomem użytkowym wód podziemnych jest poziom w górnokredowych marglach, wapieniach i opokach występujący na głębokości kilkudziesięciu metrów. Zwierciadło ma charakter swobodny, lokalnie napięty pod niewielkim ciśnieniem dochodzącym do 300 kPa. Poziom ten spełnia kryteria Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Wyznaczony tu zbiornik szczelinowo-porowy nosi nazwę Niecka Miechowska (K₂ 408). Jakość wód jest dotychczas dobra może jednak ulec pogorszeniu przez infiltrację zanieczyszczonych wód wyższych poziomów. W osadach czwartorzędowych występują poziomy czwartorzędowe. Można wyróżnić dwa poziomy wód czwartorzędowych. Wierzchówkowy w piaskach na glinie lub glinie spiaszczonej oraz poziom podglinowy w piaskach i żwirach. Poziom wierzchówkowy ma na terenie gminy szczególne znaczenie ponieważ poziom ten na znacznej części powierzchni gminy jest płytszy niż 1 m. Dlatego

wody te są szczególnie narażone na zanieczyszczenie. Płytki poziom wód gruntowych posiada środkowa i północna część gminy. Poziom wody często zbliża się do powierzchni tworząc podmokłości i zabagnienia.

Północne i północno-wschodnie części gminy znajdują się na terenie leja depresyjnego wytworzonego przez kopalnię w Belchatowie. Niegdyś gmina Dobryszycy znajdowała się w całości w zasięgu prognozowanego leja jednak w rzeczywistości lej objął tylko północne i centralne części gminy, tereny odległe o ok. 10 km od wkopu (w 1985 r – 7,2 km) odkrywką w Piaskach. Osiągnął linię biegnącą od Wiewiórowa przez Zdania – Galonki – Dobryszycy po Lefranów. Rzeka Kręcica stała się ciekami okresowym. Obecnie lej powoli się wycofuje ku północy. Powoli odbudowują się stawy i sadzawki.

Powstanie leja depresyjnego i jego większy prognozowany zasięg sprawił, że gmina Dobryszycy została całkowicie zwodociągowana. Za zwodociągowaniem nie poszła jednak kanalizacja a jedyna oczyszczalnia ścieków znajduje się w Zespole Szkół Rolniczych. Wszystko to sprawiło, że wody gruntowe, są narażone na zanieczyszczenie ściekami komunalnymi. Zanieczyszczenie wód mogą powodować również dzikie wysypiska śmieci mieszczące się w wyrobiskach poźwirowych. Zwłaszcza groźne dla czystości wody jest dzikie wysypisko w zwirowni w Białej Górze, zlokalizowane blisko hydroforu.

7. Warunki bioklimatyczne i aerosanitarne

Pod względem klimatycznym gmina Dobryszycy nie wyróżnia się spośród otaczających terenów. Ogólnie teren ten znajduje się w centrum przejściowego i zmiennego klimatu Polski, w obrębie łódzkiej dzielnicy klimatycznej. Cechą charakterystyczną klimatu tego obszaru jest duża zmienność pogody oraz zróżnicowane warunki meteorologiczne w poszczególnych latach. Suma opadów wynosi poniżej 600 mm a średnia roczna temperatura kształtuje się w granicach ok. 7,5-8,0⁰C. Najniższe temperatury występują w styczniu, najwyższe w lipcu. Dominują wiatry o kierunkach zachodnich. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 210 – 216 dni. Zaleganie pokrywy śnieżnej ok. 50 - 60 dni.

Pod względem bioklimatu gmina charakteryzuje się mało korzystnymi warunkami. Jej północna i środkowa część oraz doliny cieków gdzie występuje wysoki poziom wód gruntowych posiada niekorzystny bioklimat cechujący się dużą wilgotnością oraz skłonnością do powstawania mgieł i mrozowisk. Korzystniejszy bioklimat posiada bardziej wyniesiona południowa część gminy.

Gmina Dobryszycy jest gminą znacznie uprzemysłowioną. Największym zakładem produkcyjnym jest „Dobropasz” – GRUPA ROLIMPEKS Sp. z o.o w Bloku Dobryszycy - producent pasz przemysłowych. Znajduje się tu również ponad 20 zakładów stolarskich,

kilka firm zajmujących się produkcją betonu, wytwórnie pustaków, dwie fermy hodowlane oraz młyn gospodarczy, Centrala Produktów Naftowych oraz kilka firm handlujących materiałami budowlanymi, nawozami, środkami ochrony roślin, węglem itp. Żaden z wymienionych obiektów nie należy do szczególnie szkodliwych lub uciążliwych dla środowiska. Żaden z nich nie przekracza normy emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Do obiektów emitujących zanieczyszczenia należą niewielkie kotłownie, które posiadają większe instytucje i przedsiębiorstwa, oraz paleniska domowe. Są to emitory niskiej emisji.

Obiektem o największej emisji zanieczyszczeń na terenie gminy jest droga Warszawa-Katowice, o bardzo dużym natężeniu ruchu, projektowana do przekształcenia w autostradę A1. Dzieli ona gminę na dwie części. Dużo mniejszym emitorem zanieczyszczeń jest droga krajowa nr 741 Piotrków-Radomsko (stara trasa). Nie jest to jednak droga o szczególnie dużym natężeniu ruchu.

Północna część gminy leży w granicach terenu górniczego „Pole Belchatów” co powoduje ograniczenia w prowadzeniu gospodarki na tym terenie.

8. Szata roślinna

Szata roślinna, na terenie gminy, tylko w bardzo niewielkim stopniu zachowała cechy naturalności. Użytkowanie terenu przedstawia się następująco:

Powierzchnia ogólna gminy	- 5 110 ha	
- użytki rolne razem	- 3 757 ha	- 73,5 % powierzchni ogólnej
w tym: grunty orne	- 2 718 ha	- 72,3 % powierzchni użytków rolnych
sady	- 29 ha	- 0,8 % powierzchni użytków rolnych
łąki	- 682 ha	- 18,2 % powierzchni użytków rolnych
pastwiska	- 328 ha	- 8,7 % powierzchni użytków rolnych
- lasy	- 826 ha	- 16,2 % powierzchni ogólnej
- pozostałe tereny	- 527 ha	- 10,3 % powierzchni ogólnej

Jak widać z zestawienia użytki rolne zajmują prawie trzy czwarte powierzchni gminy natomiast lasy tylko 16,2 %, co znaczy że gmina Dobryszycze należy do gmin o małym zalesieniu. Są to w przeważającej części lasy państwowe. Lasy te posiadają funkcje ochronne. Funkcja ochronna wynika, z jednej strony, z położenia w strefie 10 km od granicy miasta Radomska, z drugiej z powodu uszkodzenia drzewostanów przez przemysł miasta Radomska. Lasy leżące w granicach gminy Dobryszycze stanowią ochronny pas zieleni dla miasta. Wśród zbiorowisk leśnych dominują bory sosnowe, głównie z udziałem sosny

zwyczajnej, brzozy brodawkowatej i dębu szypułkowego. Lasy są zgrupowane we wschodniej części gminy jak również towarzyszą dolinie Widawki. Stanowią część większego kompleksu leśnego, którego kontynuacją są lasy występujące na prawym, wschodnim brzegu Widawki. Nigdzie nie występują zbiorowiska o charakterze naturalnym. We wszystkich zbiorowiskach leśnych widać duży stopień przekształcenia spowodowany działalnością człowieka.

26,9 % powierzchni użytków rolnych stanowią użytki zielone. Jest to dość znaczna powierzchnia, zwłaszcza, że występują one w dużym zwartym kompleksie. Użytki te są w znacznym stopniu zmeliorowane. W dolinie Kręcicy oraz w zachodniej części gminy, występują rozległe tereny podmokłe oraz bagien i torfowisk. Występujące tu torfy były eksploatowane na lokalne potrzeby. Znajduje się tu również udokumentowane złożo torfów aktualnie eksploatowane.

9. Obszary i obiekty objęte ochroną prawną

Na terenie gminy nie ma dotychczas obszarów objętych ochroną prawną. Do obiektów objętych ochroną należą dwa pomniki przyrody oraz dwa parki wiejskie.

9.1. Pomniki przyrody

Dobryszycy – 2 wiązy górskie – ustanowione w 1987 r.

9.2. Parki podworskie

Dobryszycy – park wiejski

Zdania – park wiejski z 1 poł. XX w. Park ten jest mocno zdewastowany.

DIAGNOZA STANU

Podstawowe uwarunkowania gminy są następujące:

Gmina Dobryszycy posiada ogólnie płaską, mało urozmaiconą rzeźbę terenu, nie wpływającą ograniczająco na zainwestowanie kubaturowe oraz na rolnictwo.

- Na terenie gminy znajduje się 5 udokumentowanych złóż z tego: złoża kruszywa naturalnego „Dobryszycy I” i „Wiewiórów Rządowy” oraz złożo torfów „Wiewiórów” są eksploatowane, jedno – złożo kruszywa naturalnego „Blok Dobryszycki” jest złożem udokumentowanym w kat. A+B+C₁ i stanowi zasoby perspektywiczne. Została również wydana nowa koncesja na eksploatację niewielkiego złoża kruszywa naturalnego „Ruda”.

Złoża „Blok Dobryrzycki” i „Dobryrzyce” są złożami konfliktowymi z uwagi na lokalizację na obszarze GZWP.

Nie prognozuje się udokumentowania większych złóż do eksploatacji na skalę przemysłową a jedynie możliwe są do udokumentowania niewielkie złoża do eksploatacji na potrzeby własne.

- Na terenie gminy znajduje się znaczna ilość wyrobisk poeksploatacyjnych jako efekt prowadzonej eksploatacji surowców naturalnych. Wyrobiska te w znacznym stopniu były wykorzystywane na dzikie wysypiska śmieci. Lokalizacja wysypisk w wyrobiskach prowadziła do zanieczyszczenia wód gruntowych, zwłaszcza, że wody gruntowe występują na terenie gminy dość płytko pod powierzchnią terenu. Obecnie gospodarka odpadami na obszarze gminy jest uporządkowana. Odpady są gromadzone do kontenerów i wywożone na rejonowe wysypisko w Jadwinówce w gm. Radomsko.
- Gmina Dobryrzyce charakteryzuje się ogólnie wysokim poziomem wód gruntowych. Tereny o wysokim poziomie wód gruntowych zajmują prawie całą północną część gminy oraz doliny Widawki i Kręcicy. Zajmują je użytki zielone. Tereny te są przeciętane licznymi rowami melioracyjnymi. Na terenach tych występuje silne zagrożenie zanieczyszczenia I poziomu wód gruntowych z uwagi na jego występowanie w warstwie przypowierzchniowej. Zanieczyszczone wody I poziomu mogą przeniknąć do poziomów głębszych.
- Cała gmina leży na terenie kredowego, szczelinowo-porowatego GZWP „Niecka Nidziańska”, w części południowej gminy znajdują się obszary ONO i OWO, co ma poważny wpływ na całokształt zagospodarowania gminy, zarówno z uwagi na zasoby wodne jak i na konieczność ochrony wód. Gmina posiada dyspozycyjne zasoby dobrej wody.
- Północna i północno-wschodnia część gminy leży w zasięgu leja depresyjnego Kopalni Bełchatów.
- Na sieć rzeczną gminy składają się dwie główne rzeki Widawka i Kręcica, kilka mniejszych cieków (dopływów tych rzek) oraz sieć rowów melioracyjnych. Rzeka Widawka należy do rzek stosunkowo czystych. Na Kręcicy nie wykonywano pomiarów czystości.

- Na terenie gminy brak jest większych zbiorników wód stojących, zarówno naturalnych jak i sztucznych. Największy, zarastający już zbiornik znajduje się w rejonie wsi Borowiecko. W projekcie znajduje się budowa zbiornika retencyjnego „Rożny” na Kręcicy. Znajduje się on w programie małej retencji dla województwa łódzkiego. Realizacja zbiornika wpłynęłaby korzystnie na środowisko przyrodnicze gminy oraz umożliwiłaby rozwój rekreacji w tym rejonie.

Wskazane byłoby zrealizowanie kilku zbiorników, o niewielkiej powierzchni, na rzece Widawce. Zbiorniki te oraz występujące w pobliżu rzeki kompleksy leśne dałyby możliwość rozwoju wszystkich form rekreacji.

- Brak skanalizowania gminy, przy pełnym zwodociągowaniu, wpływa na spotęgowanie zagrożenia zanieczyszczeniem przez ścieki bytowe wód powierzchniowych i wglębnych.

- Gmina Dobryszycy posiada ogólnie słabe gleby. Wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 54,4 pkt. Gleby klasy bonitacyjnej III i IV zajmują 27% użytków rolnych. Skupiają się one jednak w jednym rejonie – między drogą Łódź-Katowice a doliną Kręcicy z fragmentem na południe od tej drogi. Teren ten jest preferowany do rolniczego wykorzystania.

- Gmina Dobryszycy posiada stosunkowo dobre warunki aerosanitarne. Na terenie gminy, poza kilkoma kotłowniami, nie ma obiektów emitujących większe ilości zanieczyszczeń do atmosfery. Emitorami niskiej emisji są poszczególne gospodarstwa domowe używające konwencjonalne paliwa jako źródła grzewcze.

Emitorem największych zanieczyszczeń jest droga krajowa nr 1 Warszawa-Katowice tzw. „Gierkówka”. Zasluguje ona na szczególną uwagę z racji swojego szkodliwego oraz uciążliwego oddziaływania na takie elementy środowiska jak powietrze, gleby, wody, roślinność oraz na człowieka poprzez hałas. Jest ona zaprojektowana do przekształcenia w autostradę A 1. Dlatego problemy zagrożenia środowiska należy rozpatrywać pod kątem modernizacji drogi. Autostrada będzie posiadała 4 pasy ruchu, szerokość korony 28,5 m., szerokość pasa drogowego średnio 67 m. Inwestycje autostradowe oddziałują negatywnie na otoczenie w zróżnicowanym stopniu, w korytarzu o szerokości minimum 500 m po obu stronach drogi. Bezpośrednie oddziaływania ograniczają się na ogół do ok. 250 m od osi drogi. Wg oceny oddziaływania autostrady w zakresie hałasu oraz emisji zanieczyszczeń występują trzy strefy oddziaływań autostrady:

- strefa oddziaływań ekstremalnych o zasięgu 20 m – emisja zanieczyszczeń powietrza i gleb, hałas
- strefa zagrożeń o zasięgu 50 m – hałas, zanieczyszczenie gleb
- strefa uciążliwości o zasięgu 150 m. - hałas

Do niedawna gmina znajdowała się w zasięgu zanieczyszczeń pochodzących z Kombinatu Belchatów. Zakończenie formowania zwałowiska zewnętrznego, oraz zastosowanie nowych metod ograniczania emisji dwutlenku siarki w Elektrowni „Belchatów” sprawiło, że obecnie praktycznie nie obserwuje się w gminie negatywnego wpływu Elektrowni „Belchatów”. Wskazują na to badania Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Urzędu Wojewódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim.

Południowa część gminy znajdowała się pod wpływem zanieczyszczeń pochodzących z zakładów przemysłowych Radomska. Obecnie zanieczyszczenie to uległo znacznemu zmniejszeniu.

- Bioklimat gminy jest uzależniony od warunków wodnych. Najkorzystniejszy bioklimat posiadają tereny leżące na południe od miejscowości Dobryszycy.

- Gminę charakteryzuje mała ilość zieleni wysokiej w tym lasów. Lasy na terenie gminy stanowią niecałe 17 %. Rozmieszczenie lasów jest nierównomierne. Skupione są one w południowo-zachodniej części gminy oraz wzdłuż doliny Widawki. Są to w znacznym stopniu lasy ochronne. Zwiększenie powierzchni leśnej, przy stosunkowo słabych glebach występujących w gminie, jest realne.

- Gmina charakteryzuje się stosunkowo dużą powierzchnią zajęta przez użytki zielone. Zajmują one szczególnie duże powierzchnie w dolinie Kręcicy. Dolina ta została zmeliorowana. Teren jej jest poprzecinany rowami melioracyjnymi. Melioracja spowodowała obniżenie poziomu wody gruntowej, co z kolei spowodowało przesuszenie terenu. W wyniku tego występujące tu torfowiska przemieniły się w nieużytki. Torfowiska te są już bezpowrotnie stracone. Tereny te wymagają prowadzenia specyficznej gospodarki.

- Na terenie gminy nie ma obszarów objętych ochroną prawną. Ochronie podlegają dwa znacznie przekształcone parki podworskie i dwa pomniki przyrody. Jest to bardzo mało i dlatego wskazane jest objęcie ochroną prawną najcenniejszych pod względem przyrodniczym obszarów gminy. Na szczególną uwagę zasługuje dolina Widawki, jako

ostoja wielu gatunków drobnych zwierząt oraz roślin. Stanowi ona również szlak migracji zwierząt. Dlatego wskazane jest aby objąć dolinę Widawki ochroną prawną.

Występujące na terenie gminy dwa parki są znacznie przekształcone.

Biorąc pod uwagę całokształt środowiska przyrodniczego gminy oraz jej zaplecze gospodarcze można wysunąć ogólny wniosek, że gmina Dobryczyce w ostatnim okresie zaczęła radykalnie zmieniać swój profil gospodarczy. Obecnie gmina leżąc tuż przy granicy Radomska stanowi coś w rodzaju jego przemysłowej dzielnicy. Dzielnica ta wykazuje ciągle tendencje rozwojowe, a tym samym przemysł zaczyna odgrywać na terenie gminy podstawową rolę przy ciągle malejącej roli rolnictwa.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania można na terenie gminy wyróżnić kilka obszarów o odmiennym charakterze, preferowanych do rozwoju różnych funkcji:

1. Północna część gminy to obszar o bardzo słabych warunkach gruntowo rolnych. Obszar ten jest preferowany do rozwoju rekreacji głównie o charakterze wypoczynku letniskowego w postaci zespołów letniskowych lub stopniowego przekształcania zabudowy rolniczej w zabudowę letniskową.
2. Obszar obejmujący tereny o wysokim poziomie wód gruntowych, zajęty głównie przez użytki zielone, o częściowo uregulowanych stosunkach wodnych z zagrożeniem wodami powodziowymi. Na obszarze tym występują eksploatowane złoża – złożo kruszywa i złożo torfu. Poza tymi udokumentowanymi złożami eksploatacja nie powinna być prowadzona. Obszar ten wskazany jest do wykorzystania jako obszar rolniczo-hodowlany z ograniczeniem do minimum zabudowy kubaturowej. Z uwagi na przeprowadzoną meliorację odwadniającą część terenu straciła charakter użytku zielonego i stała się nieużytkiem. Teren ten wymaga specjalnego zagospodarowania. Część obszaru położona wzdłuż rzeki Widawki może być wykorzystana na wypoczynek świąteczny pod warunkiem realizacji zbiorników wodnych.
3. Obszar położony w centralnej i południowej części gminy, o dobrych warunkach glebowo - rolniczych, preferowany pod uprawy polowe z zabudową zagrodową i jednorodziną oraz usługami nieuciążliwymi w tym rekreacyjnymi lub o uciążliwości, której oddziaływanie nie przekroczy granic własnej działki. W rejonach o szczególnych

walorach przyrodniczych, leżących w pobliżu rzek, występuje możliwość realizacji zabudowy lotniskowej.

Negatywnym elementem jest rozcięcie obszaru drogą szybkiego ruchu przewidzianą w okresie perspektywicznym do przekształcenia w autostradę. Z uwagi na szkodliwe bądź uciążliwe oddziaływanie drogi teren zawarty w granicach ok. 250 m od osi drogi wymaga specjalnego zagospodarowania.

4. Obszar zieleni wysokiej – leśnej. W większości są to lasy chronione. Kompleksy leśne stanowią część pasa zieleni wokół m. Radomska i z tego względu podlegają szczególnej ochronie. Spełniają i będą spełniać między innymi funkcję zieleni izolacyjnej oraz zaplecza rekreacji.
5. Obszar leżący w południowo wschodniej części gminy, wyizolowany terenami leśnymi, jest preferowany pod zabudowę mieszkaniową
6. Południowa część gminy to obszar preferowany pod działalność przemysłową i gospodarczą.

II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.

I. Uwarunkowania historyczne rozwoju gminy

Na przestrzeni dziejów obszar obecnej gminy Dobryszycy położony był na pograniczu wielkich jednostek administracyjnych, to znaczy - w południowej części: ziemi sieradzkiej, województwa sieradzkiego, województwa kaliskiego, łódzkiego czy piotrkowskiego i obecnie znów łódzkiego. Historyczną przeszłość obszaru gminy charakteryzuje znaczna zwartość i stabilność funkcjonujących na tym terenie podziałów administracyjnych, które od wielu stuleci związane były z lokalnym centrum radomszczańskim.

W czasach piastowskich teren ten obejmowała swoim zasięgiem kasztelania rozpierska, a w dobie rozbicia dzielnicowego terytorium kasztelani znajdowało się w dzielnicy łęczyckiej, która w XIII w. została podzielona na dwa księstwa; łęczyckie i sieradzkie. Teren gminy Dobryszycy należał wówczas do księstwa sieradzkiego, przekształconego w XIV w. w województwo sieradzkie.

W XV w. dokonał się podział na powiaty, które początkowo posiadały przede wszystkim funkcje sądowe i w pewnym sensie wojskowe oraz samorządowe.

Tereny położone nad Widawką stanowiły część powiatu radomskiego. Podział ten okazał się niezmiernie trwały i w zasadzie bez zmian przetrwał aż do upadku Rzeczypospolitej.

W czasach rozbiorów ziemie obecnej gminy znalazły się w zaborze pruskim. W następnych okresach powiat radomski, a wraz z nim i okolice Dobryszycy wraz z obszarem dawnego województwa sieradzkiego weszły do departamentu kaliskiego. Na początku XIX w. po utworzeniu Królestwa Polskiego departamenty zamieniono na województwa i znajdowało się na tym terenie województwo kaliskie z obwodem piotrkowskim, które następnie zostały przekształcone w gubernie.

W drugiej połowie XIX w. w wyniku reformy administracyjnej powstała gubernia piotrkowska, w skład której wszedł powiat noworadomski, a wraz z nim gmina Dobryszycy. Po zakończeniu I wojny światowej, w 1919 r. powstało województwo łódzkie, w skład którego wchodził powiat radomszczański. W latach 1939 - 1945 gmina Dobryszycy należała do dystryktu radomskiego w Generalnej Guberni.

Gmina Dobryszycy z siedzibą w Dobryszycach reaktywowana została w 1973 r. i należała do powiatu radomszczańskiego w województwie łódzkim, od roku 1975 w województwie piotrkowskim, a od 1 stycznia 1999 r. znów w województwie łódzkim.

W czasach najdawniejszych okolice Dobryszyc znajdowały się w granicach archidiecezji gnieźnieńskiej i w dekanacie brzeźnickim.

Parafia dobryszycka istniała już przed 1387 rokiem, kiedy to po raz pierwszy w źródłach pisanych odnotowany został miejscowy kościół. To istnienie jednostki parafialnej z siedzibą w Dobryszycach było ważnym czynnikiem kształtowania lokalnej wspólnoty społecznej. Rozwojowi osadnictwa na tym terenie sprzyjały dogodne warunki naturalne. Tereny dolinne w widłach Widawki i Kręcicy stwarzały zachętę do ich zasiedlania. Już w epoce kamienia na suchych wyniesieniach terenu zakładali koczowiska myśliwi (Blok Dobryszycki). Rolnicy z epoki neolitu pojawili się w okolicach obecnych wsi Kolonia Rożny, Zdania, Stępki. Ludność zakładała swoje osady na terasach nadzalewowych, natomiast cmentarzyska lokalizowane były na terenach wyniesionych.

W ponad dwudziestu miejscach stwierdzono obecność osad kultury łużyckiej, które powstawały na łagodnych prawobrzeżnych terasach Kręcicy - wsie Wiewiórow – Boryca, Stępki, Dobryszyce. Odkryto ponad czterdzieści miejsc pobytu ludności kultury przeworskiej w Dobryszycach i w Pikosach.

Na północy – zachód od Dobryszyc znajduje się cmentarzysko ciałopalne w komorach kamiennych.

We wczesnym średniowieczu następuje kolejna fala osadnictwa. W miejscach poprzednich osad powstają większe, ciągnące się nieprzerwanym pasem od miejscowości Rożny poprzez Zdania, Dobryszyce, Stępki, Starą Wieś do Wiewiórowa. Na tym osadnictwie rozwijają się kultury średniowieczne, aż po czasy nowożytne.

Na terenie gminy wyodrębnić można kilka obszarów o bogatych walorach archeologicznych. Należą do nich :

- teren położony wzdłuż zachodniej granicy gminy – od wsi Rożny poprzez Zdania do północnych okolic miejscowości Dobryszyce,
- obszar pokryty wydmami w północno – zachodniej części gminy – wsie Stępki, Boryca, Wiewiórow Rządowy i Prywatny,
- teren doliny nad Widawką w okolicy Kolonii Dobryszyce,
- teren przy południowej granicy gminy – okolice Bloku Dobryszyckiego.

Jednakże pierwsze wzmianki źródłowe na temat osadnictwa pochodzą dopiero z XIV w. Wprawdzie znacznie wcześniej istniały osady, tzw. służebne, które funkcjonowały na potrzeby ośrodka książęcego zespołu majątkowego z siedzibą w Radomsku. W skład tych osad wchodziły również Dobryszyce, o których pierwsza wzmianka pochodzi z 1347 roku, kiedy to Kazimierz Wielki nadał Januszowi młynarzowi przywilej na budowę młyna w

Dobryszycach. Dobryszycy uznaje się za najstarszą osadę na tym terenie, a nazwa miejscowości pochodzi od słowiańskiej nazwy osady osobowej Dobrysz.

Podsumowując historyczne aspekty rozwoju osadnictwa na tym terenie, należy stwierdzić, iż rozwinęło się ono przede wszystkim w średniowieczu i objęło swym zasięgiem środkową i zachodnią część terenu gminy od Zalesiczek poprzez Dobryszycy po zgrupowanie trzech wsi Zdania, Rożny i Galonki. W niektórych przypadkach tradycje osad sięgają czasów pradziejowych. Osady o średniowiecznej metryce posiadają niwowy układ pól, o regularnym podziale gruntów.

Natomiast północne i południowe krańce terenu z uwagi na rozległe tereny leśne pozostawały nie zasiedlone do XVIII w., kiedy to zaczęły tworzyć się niewielkie osady, najczęściej z młynami, kuźniami czy karczmami (Borowa, folwark borowiecki). Istotny rozwój osadnictwa miał miejsce w XIX w i na początku XX. Wówczas na skutek rozwoju społeczno – gospodarczego, zmian stosunków własnościowych czy powstania linii kolei warszawsko-wiedeńskiej nastąpił dodatkowo rozwój kolonii i przysiółków oraz zaczęły powstawać całkiem nowe osady. Zaznaczyć należy, że większość osad, w przeszłości nie należała do dużych jednostek osadniczych zarówno pod względem zaludnienia jak i obszaru. Posiadały bowiem nie więcej jak 20 – 30 domów pozostających w skupieniu, w zwartej zabudowie i układzie liniowym. Wyjątek stanowią Dobryszycy, które początkowo dominowały pod względem obszaru, a później zaludnienia.

Pod względem stosunków własnościowych obszar gminy w przeszłości charakteryzował się różnorodnością własności ziemskiej. Były tutaj przede wszystkim dobra monarsze, szlacheckie oraz kościelne. Wokół Dobryszyc skupiały się majątki tzw. królewsczyzny, które były częścią radomszczańskiego klucza majątkowego, a jego centrum stanowiło miasto i folwark Radomsko.

Dobra rycerskie, a później szlacheckie koncentrowały się na południowy-zachód od Dobryszyc, natomiast dobra kościelne to tylko własność kościoła parafialnego w Dobryszycach.

Dobryszycach. Dobryszyce uznaje się za najstarszą osadę na tym terenie, a nazwa miejscowości pochodzi od słowiańskiej nazwy osady osobowej Dobrysz.

Podsumowując historyczne aspekty rozwoju osadnictwa na tym terenie, należy stwierdzić, iż rozwinęło się ono przede wszystkim w średniowieczu i objęło swym zasięgiem środkową i zachodnią część terenu gminy od Zalesiczek poprzez Dobryszyce po zgrupowanie trzech wsi Zdania, Rożny i Galonki. W niektórych przypadkach tradycje osad sięgają czasów pradziejowych. Osady o średniowiecznej metryce posiadają niwowy układ pól, o regularnym podziale gruntów.

Natomiast północne i południowe krańce terenu z uwagi na rozległe tereny leśne pozostawały nie zasiedlone do XVIII w., kiedy to zaczęły tworzyć się niewielkie osady, najczęściej z młynami, kuźniami czy karczmami (Borowa, folwark borowiecki). Istotny rozwój osadnictwa miał miejsce w XIX w i na początku XX. Wówczas na skutek rozwoju społeczno – gospodarczego, zmian stosunków własnościowych czy powstania linii kolei warszawsko-wiedeńskiej nastąpił dodatkowo rozwój kolonii i przysiółków oraz zaczęły powstawać całkiem nowe osady. Zaznaczyć należy, że większość osad, w przeszłości nie należała do dużych jednostek osadniczych zarówno pod względem zaludnienia jak i obszaru. Posiadały bowiem nie więcej jak 20 – 30 domów pozostających w skupieniu, w zwartej zabudowie i układzie liniowym. Wyjątek stanowią Dobryszyce, które początkowo dominowały pod względem obszaru, a później zaludnienia.

Pod względem stosunków własnościowych obszar gminy w przeszłości charakteryzował się różnorodnością własności ziemskiej. Były tutaj przede wszystkim dobra monarsze, szlacheckie oraz kościelne. Wokół Dobryszyc skupiały się majątki tzw. królewsczyzny, które były częścią radomszczańskiego klucza majątkowego, a jego centrum stanowiło miasto i folwark Radomsko.

Dobra rycerskie, a później szlacheckie koncentrowały się na południowy-zachód od Dobryszyc, natomiast dobra kościelne to tylko własność kościoła parafialnego w Dobryszycach.

2. Zasoby w zakresie dziedzictwa kulturowego

Aktualne zasoby dziedzictwa kulturowego na obszarze gminy nie są zbyt licznie reprezentowane. Należą do nich:

- 1 obiekt wpisany do rejestru zabytków,
- 8 obiektów wpisanych do ewidencji konserwatorskiej, w tym 1 zespół dworsko-parkowy,
- 2 układy przestrzenne historycznych miejscowości,
- 2 zabytki techniki, pozostające w ewidencji,
- 2 cmentarze rzymsko-katolickie (obiekty w ewidencji konserwatorskiej),
- 2 parki w ewidencji konserwatorskiej oraz
- 129 stanowisk archeologicznych wpisanych w Systemie Ewidencji Stanowisk Archeologicznych WKZ.

W przestrzeni gminy zaznaczają się tereny gdzie krajobraz kulturowy przeplata się z krajobrazem uprawowym. Walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi odznaczają się doliny rzek Widawki i Kręcicy.

Tereny o zachowanym historycznym układzie planistycznym odznaczają się dominującym udziałem zabudowy nie odpowiadającej lokalnym tradycjom.

Na podstawie opracowania pt. „Województwo piotrkowskie – ochrona zabytkowego krajobrazu kulturowego” wykonanego w ramach V Programu Rządowego – Ochrona i Konserwacja Zabytkowego Krajobrazu Kulturowego, teren gminy Dobryszyce posiada krajobraz naturalno – kulturowy.

W opracowaniu tym wydzielone zostały jednostki architektoniczno-krajobrazowe zgodnie z metodą autorstwa prof. Janusza Bogdanowskiego. Biorąc pod uwagę obszary o formach historycznie czytelnych, zachowane układy przestrzenne, obszary znajdujące się w ziemiach historycznych, stanowiska archeologiczne itp. dokonana została waloryzacja czyli ustalono stopień zachowania historycznego charakteru zagospodarowania. Zespoły jednostek architektoniczno-krajobrazowych ujęto w sześciostopniową skalę. W materiale tym teren gminy zaliczony został do V i VI stopnia waloryzacji - jako tereny mieszane o dominującym współczesnym modelu krajobrazu, częściowo harmonizującym z dawnym bądź sprzecznym. Pod względem wartości są to układy czytelne lub słabo czytelne na tle układu historycznego z zabudową tradycyjną dość dobrą lub zdegradowaną. Na taką ocenę zaważył stopień przekształceń przestrzeni i architektury związany głównie z degradacją w czasie środowiska tradycyjnego. W zakresie wytycznych powyższe opracowanie nie przewiduje na tym terenie szczególnego rodzaju ochrony czy stref ochronnych dla jednostek lub zespołu jednostek architektoniczno-krajobrazowych.

Wśród zachowanych w krajobrazie kulturowym elementów na uwagę zasługuje kościół w Dobryszycach, niewątpliwie obiekt posiadający najstarszą metrykę i najcenniejszy pod względem architektonicznym oraz zespół dworski wyróżniający się w krajobrazie Dobryszyc poprzez zieleń. Niestety otoczenie jego zostało zdegradowane poprzez nowe inwestycje budowlane. Na uwagę zasługuje również zespół dworsko – parkowy w Zdaniu, choć znacznie zdegradowany.

Nasylenie elementami dziedzictwa kulturowego jest nierównomierne, większość obiektów koncentruje się w miejscowościach Dobryszyce i Zdania.

Są to przede wszystkim pojedyncze obiekty o wartości zabytkowej wpisane do ewidencji konserwatorskiej, jednak nie podlegające ścisłej ochronie prawnej, pochodzące głównie z początków XX w. , nie zachowała się stara zabudowa historyczna.

Gmina , w porównaniu z innymi terenami województwa łódzkiego odznacza się znikomą ilością obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków (tylko jeden obiekt).

Miejscowość gminna Dobryszyce na tle gminy nabiera szczególnego znaczenia, jako wieś z zachowanym układem urbanistycznym oraz zabytkową zabudową.

2.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków podlegające ścisłej ochronie prawnej zgodnie z uchwałą o ochronie dóbr kultury z dnia 15 lutego 1962 r. (tekst jednolity)

- Dobryszyce ul. Wolności 1 – kościół parafialny rzym.-kat. pod wezwaniem św. Bartłomieja z XVIII w. (murowany).

2.2. Obiekty w ewidencji konserwatorskiej:

- Dobryszyce - szkoła z 1924 – 27 r. (murowana),
- Dobryszyce - spichlerz podworski z lat 30-tych XX w. (murowany),
- Dobryszyce 10 - chałupa ok. 1920 w. (drewniana),
- Dobryszyce 25 - chałupa ok. 1920 r. (drewniana),
- Huta Brudzka 12 - chałupa 1920 r. (drewniana),
- Zalesiczki 11 - chałupa 1930 r. (drewniana),
- Zdania 5 - dom z 1910 r. (murowany),
- Zdania 24 - dwór w zespole dworsko-parkowym z 1880 r. , obecnie dom (drewniany).

Z wpisanych do ewidencji konserwatorskiej 12 obiektów nieruchomości 4 już nie istnieją.

2.3. Układy przestrzenne historycznych miejscowości:

- Dobryszyce 1347 r. – złożony układ przestrzenny,
- Zdania 1336 r. – folwark.

2.4. Zabytki techniki wpisane do ewidencji:

- Giżyzna - młyn elektryczny drewniany ok. 1900 r.,
- Murowaniec - młyn wodny drewniany z 1868 r.,

Z wpisanych do ewidencji 4 młynów wodnych 2 już nie istnieją.

2.5. Cmentarze – obiekty w ewidencji konserwatorskiej:

- Blok Dobryszycki - cmentarz rzymsko-katolicki,
- Dobryszyce - cmentarz rzymsko-katolicki.

2.6. Parki w ewidencji konserwatorskiej:

- Dobryszyce - park przy szkole z pocz. XIX w.,
- Zdania 24 - park w zespole dworsko-parkowym z pierwszej połowy XX w.

2.7. Stanowiska archeologiczne:

W spisie stanowisk archeologicznych na terenie gminy figuruje 129 obiektów. Wszystkie zewidencjonowane stanowiska pozostają pod ochroną konserwatorską. Wykaz stanowisk archeologicznych wraz z ich rozmieszczeniem w terenie jest dołączony do niniejszego opracowania, natomiast na mapie podstawowej w skali 1 : 25 000 przedstawiono jedynie rejon występowania stanowisk archeologicznych (średniej wartości poznawczej). Na obszarach na których one występują należy liczyć się z ograniczeniem działalności inwestycyjnej, która naruszałaby strukturę podziemnych warstw kulturowych. Z tego względu przy wszelkiej działalności inwestycyjnej należy uzyskać opinię Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim w zakresie warunków prowadzenia prac ziemnych.

Zestawienie zbiorcze dla kartoteki = C:\AZP\AZP10001

14.01.00

Strona: 1

Nr P. AZP	Nr obsz. AZP	Nr st/ Miejsowość ob.	Nr st/ Wartość nie poznaw.	Funkcja stanowiska	Kultura	Chronologia
1.	80-51	1 ZDANIA	1	średnia OSADA	PRZEWORSKA	PÓZNY LA
				CMENT?	POMORSKA	LA
2.	80-51	4 BLOK DOBRYSZYCKI	1	mała OBOZOWISKO	PRADZIEJ.	PAL.-MEZ.
3.	80-51	5 BLOK DOBRYSZYCKI	2	średnia OSADA	KCGD	NEOLIT
4.	80-51	6 BLOK DOBRYSZYCKI	3	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	PALEOLIT
5.	80-51	16 ROŻNY	1	średnia OSADA	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				OSADA	PRADZIEJ.	?
				OSADA		III WZ. ŚRW.
				OSADA		PÓZN ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
6.	80-51	17 KOLONIA ROŻNY	1	mała OBOZOWISKO	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
7.	80-51	18 KOLONIA ROŻNY	2	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	WZ. EP. BRAŻU
8.	80-51	19 KOLONIA ROŻNY	3	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
9.	80-51	20 KOLONIA ROŻNY	4	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				OSADA	PRZEWORSKA	OWR
				ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
				ŚLAD OS.		WCZESNE ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
				OSADA	PRADZIEJ.	?
				OSADA		III WZ. ŚRW.
				OSADA		PÓZN ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
80-51	22 ROŻNY		2	mała OSADA		WCZESNE ŚRW.
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
				OSADA	PRADZIEJ.	?
				OSADA		III WZ. ŚRW.
				OSADA		PÓZN ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
80-51	23 ROŻNY		3	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
				OSADA		III WZ. ŚRW.
				OSADA		PÓZN ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
80-51	24 ROŻNY		4	mała ŚLAD OS.		WCZ-PÓZ. ŚRW*
				OSADA		PÓZN ŚRW.
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
80-51	25 ROŻNY		5	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
				ŚLAD OS.		WCZESNE ŚRW.
				ŚLAD OS.		PÓZN ŚRW.
80-51	26 ZDANIA		2	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
				OSADA	PRZEWORSKA	OWR
				OSADA	PRZEWORSKA	OWR
				OSADA		WCZESNE ŚRW.
				ŚLAD OS.		PÓZN ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
80-51	27 ZDANIA		3	mała OSADA		WCZ. ŚRW.*
80-51	28 ZDANIA		4	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
				ŚLAD OS.		WCZ-PÓZ. ŚRW.
80-51	29 GALONKI		1	mała ŚLAD OS.		WCZESNE ŚRW.
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
80-51	30 ROŻNY		6	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
80-51	31 ROŻNY		7	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
80-51	32 ROŻNY		8	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
80-51	33 KOLONIA ROŻNY		5	mała ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				OSADA	ŁUŻYCKA	EP. BRAŻU
				OSADA	PRZEWORSKA	OWR

Data: 14.01.00

Strona: 1

L.P.	Nr obsz. AZP	Nr st/ Miejscowość ob.	Nr st/ Wartość wie poznaw.	Funkcja stanowiska	Kultura	Chronologia
1.	80-51	1 ZDANIA	1 średnia	OSADA CWENT?	PRZEWORSKA POMORSKA	POŹNY LA LA
2.	80-51	4 BLOK DOBRYSZYCKI	1 mała	OBOZOWISKO	PRADZIEJ.	PAL.-MEZ.
3.	80-51	5 BLOK DOBRYSZYCKI	2 średnia	OSADA	KCGD	NEOLIT
4.	80-51	6 BLOK DOBRYSZYCKI	3 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	PALEOLIT
5.	80-51	16 ROŻNY	1 średnia	OSADA OSADA OSADA OSADA	PRADZIEJ. PRADZIEJ. PRADZIEJ. PRADZIEJ. ?	EP.KAMIENTA ? 111 W CZ. SRW. PÓŹN SRW. OKR.NOWOŻ.
6.	80-51	17 KOLONIA ROŻNY	1 mała	OBOZOWISKO	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
7.	80-51	18 KOLONIA ROŻNY	2 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	W CZ.EP.BRAŻU
8.	80-51	19 KOLONIA ROŻNY	3 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
9.	80-51	20 KOLONIA ROŻNY	4 mała	ŚLAD OS. OSADA ŚLAD OS. ŚLAD OS.	PRADZIEJ. PRZEWORSKA PRADZIEJ. ?	EP.KAMIENTA OWR ?
10.	80-51	22 ROŻNY	2 mała	OSADA ŚLAD OS.		W CZESNE SRW. OKR.NOWOŻ. OKR.NOWOŻ.
11.	80-51	23 ROŻNY	3 mała	ŚLAD OS. OSADA OSADA	PRADZIEJ. ?	111 W CZ. SRW. PÓŹN SRW.
12.	80-51	24 ROŻNY	4 mała	ŚLAD OS. OSADA ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ. W CZ-PÓŹ. SRW* PÓŹN SRW. OKR.NOWOŻ.
13.	80-51	25 ROŻNY	5 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS. ŚLAD OS.	PRADZIEJ. ?	W CZESNE SRW. PÓŹN SRW.
14.	80-51	26 ZDANIA	2 mała	ŚLAD OS. OSADA OSADA OSADA ŚLAD OS.	PRADZIEJ. ? PRZEWORSKA PRZEWORSKA PRZEWORSKA W CZESNE SRW.	OWR OWR OWR W CZESNE SRW. PÓŹN SRW.
15.	80-51	27 ZDANIA	3 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ. OKR.NOWOŻ. W CZ. SRW.*
16.	80-51	28 ZDANIA	4 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.	PRADZIEJ. ?	?
17.	80-51	29 GALONKI	1 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.		W CZESNE SRW. OKR.NOWOŻ.
18.	80-51	30 ROŻNY	6 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
19.	80-51	31 ROŻNY	7 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
20.	80-51	32 ROŻNY	8	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
21.	80-51	33 KOLONIA ROŻNY	5 mała	ŚLAD OS. OSADA OSADA	PRADZIEJ. LŹYCKA PRZEWORSKA	EP.KAMIENTA EP.BRAŻU OWR

Zestawienie zbiorcze dla kartoteki = C:\AZP\AZP10001

Data: 14.01.00

Strona: 1

L.P.	Nr obsz. AZP	Nr st/ Miejscowość ob.	Nr st/ Wartość mie poznaw.	Funkcja	Kultura	Chronologia
1.	80-51	1 ZDANIA	1 średnia	OSADA	PRZEWORSKA	PÓZNY LA
				OSADA	POMORSKA	LA
2.	80-51	4 BLOK DOBRYSZYCKI	1 mała	OBÓZOWISKO	PRADZIEJ.	PAL.-WEZ.
3.	80-51	5 BLOK DOBRYSZYCKI	2 średnia	OSADA	KCGD	NEOLIT
4.	80-51	6 BLOK DOBRYSZYCKI	3 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	PALEOLIT
5.	80-51	16 ROŻNY	1 średnia	OSADA	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				OSADA	PRADZIEJ.	?
				OSADA		III W CZ. ŚRW.
				OSADA		PÓZNY ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
6.	80-51	17 KOLONIA ROŻNY	1 mała	OBÓZOWISKO	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
7.	80-51	18 KOLONIA ROŻNY	2 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	W CZ. EP. BRAZU
8.	80-51	19 KOLONIA ROŻNY	3 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
9.	80-51	20 KOLONIA ROŻNY	4 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				OSADA	PRZEWORSKA	OWR
				ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
				ŚLAD OS.		WCZESNE ŚRW.
10.	80-51	22 ROŻNY	2 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ.
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
11.	80-51	23 ROŻNY	3 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
				OSADA		III W CZ. ŚRW.
				OSADA		PÓZNY ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
12.	80-51	24 ROŻNY	4 mała	ŚLAD OS.		W CZ-PÓZ.ŚRW*
				OSADA		PÓZNY ŚRW.
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
13.	80-51	25 ROŻNY	5 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
				ŚLAD OS.		WCZESNE ŚRW.
				ŚLAD OS.		PÓZNY ŚRW.
14.	80-51	26 ZDANIA	2 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
				OSADA	PRZEWORSKA	OWR
				OSADA	PRZEWORSKA	OWR
				OSADA		WCZESNE ŚRW.
				ŚLAD OS.		PÓZNY ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
15.	80-51	27 ZDANIA	3 mała	OSADA		W CZ.ŚRW.*
16.	80-51	28 ZDANIA	4 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
				ŚLAD OS.		W CZ-PÓZ.ŚRW.
17.	80-51	29 GALONKI	1 mała	ŚLAD OS.		WCZESNE ŚRW.
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
18.	80-51	30 ROŻNY	6 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
19.	80-51	31 ROŻNY	7 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
20.	80-51	32 ROŻNY	8	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
21.	80-51	33 KOLONIA ROŻNY	5 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRAZU
				OSADA	PRZEWORSKA	OWR

Data: 14.01.00

Strona: 2

L.P.	Nr obez. AZP	Nr st/ ob.	Miejscowość	Nr st/ wie	Wartość poznaw.	Funkcja stanowiska	Kultura	Chronologia
22.	80-51	34	KOLONIA RÓŻNY	6	mała	ŚLAD OS. CWENTARZYSKO	PRADZIEJ.	EP.KAMIENIA OWR
						ŚLAD OS.		PÓŻN ŚRW.
23.	80-51	35	KOLONIA RÓŻNY	7	mała	ŚLAD OS.	PRZEWORSKA	OWR
24.	80-51	36	KOLONIA RÓŻNY	8	mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENIA ?
25.	80-51	37	KOLONIA RÓŻNY	9	mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ.	EP.KAMIENIA ? ?
26.	80-51	55	KOLONIA RÓŻNY	10	duża	CWENTARZYSKO	PRZEWORSKA	OWR
27.	80-51	59	BRZEZIA	1	mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	?
28.	80-51	60	DOBRYSZYCE	3	mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ.	OKR.NOWOŻ. EP.KAMIENIA OWR
29.	78-51	13	HUTA BRUDZKA	1	duża	ŚLAD OS. HUTA SZKŁA		OKR.NOWOŻ. W CZESNE ŚRW. OKR.NOWOŻ.
30.	78-51	14	HUTA BRUDZKA	2	mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.		III W CZ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
31.	78-51	15	BOROWA	1	mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.		III W CZ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
32.	78-51	25	BOROWA	2	mała	ŚLAD OS.		III W CZ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
33.	78-51	26	HUTA BRUDZKA	3	mała	ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
34.	78-51	27	HUTA BRUDZKA	4	mała	ŚLAD OS.	ŁUŻYCKA	EP.BRAJU
35.	78-51	30	BOROWA	3	mała	ŚLAD OS.	PRZEWORSKA	OWR
36.	78-51	31	BOROWA	4	mała	ŚLAD OS.	ŁUŻYCKA	EP.BRAJU
37.	79-51	1	DOBRYSZYCE	1		CWENT.POP.	POMORSKA	LA
38.	79-51	2	DOBRYSZYCE	2		CWENT?	POMORSKA	LA
39.	79-51	3	HUBY DOBRYSZYCKIE	1		ŚLAD OS.	ŁUŻYCKA	HA
40.	79-51	4	LEFRANÓW	1		CWENT?	POMORSKA?	HA D-WCZ.LA
41.	79-51	5	LEFRANÓW	2		ŚLAD OS. ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENIA POMORSKA? HA D-WCZ.LA?
42.	79-51	8	DOBRYSZYCE	4	mała	ŚLAD OS. OSADA OSADA	PRADZIEJ.	? PÓŻN ŚRW. OKR.NOWOŻ.
43.	79-51	9	DOBRYSZYCE	5	mała	ŚLAD OS. OSADA	PRZEWORSKA	OWR OKR.NOWOŻ.
44.	79-51	10	DOBRYSZYCE	6	mała	ŚLAD OS. OSADA		W CZESNE ŚRW. OKR.NOWOŻ.
45.	79-51	11	DOBRYSZYCE	7	mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ.	? PÓŻN ŚRW. OKR.NOWOŻ.
46.	79-51	12	DOBRYSZYCE	8	mała	ŚLAD OS. OSADA		W CZ-PÓZ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
47.	79-51	13	DOBRYSZYCE	9	mała	ŚLAD OS. OSADA		PÓŻN ŚRW. OKR.NOWOŻ.

System Ewidencji Stanowisk Archeologicznych, v.3.0
WKZ

Zestawienie zbiorcze dla kartoteki = C:\AZP\AZP10001

Data: 14.01.00

Strona: 3

L.P.	Nr obsz. AZP	Nr st./ Miejscowość ob.	Nr st/ Wartość nie poznaw.	Funkcja stanowiska	Kultura	Chronologia
48.	79-51	14 DOBRYSZYCE	10 mała	OSADA ŚLAD OS.		WCZ.ŚRW.* PÓŻN ŚRW.
49.	79-51	15 DOBRYSZYCE	11 mała	ŚLAD OS. OSADA		III WCZ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
50.	79-51	16 DOBRYSZYCE	12 mała	ŚLAD OS.		III WCZ.ŚRW.
51.	79-51	17 ZDANIA	5 mała	ŚLAD OS. OSADA OSADA	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA WCZ-PÓŻ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
52.	79-51	18 ZDANIA	6 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ.	? WCZ-PÓŻ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
53.	79-51	19 ZDANIA	7 średnia	ŚLAD OS. OSADA OSADA OSADA	PRADZIEJ. PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA ? WCZESNE ŚRW. WCZ-PÓŻ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
54.	79-51	20 ZDANIA	8 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS. OSADA OSADA	PRADZIEJ. PRADZIEJ. PRZEWORSKA PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA EK/WEB OWR ?
55.	79-51	21 ZDANIA	9 mała	ŚLAD OS. OSADA OSADA	ŁUŻYCKA PRZEWORSKA	OWR OKR.NOWOŻ.
56.	79-51	22 DOBRYSZYCE	13 mała	OSADA OSADA OSADA	PRADZIEJ.	? PÓŻN ŚRW. OKR.NOWOŻ.
57.	79-51	23 PASTWISKO	1 średnia	ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ. PRZEWORSKA	EP.KAMIENTA LA-OWR
58.	79-51	24 ZDANIA	10 mała	ŚLAD OS. OSADA OSADA	PRADZIEJ.	? WCZ-PÓŻ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
59.	79-51	25 PASTWISKO	2 mała	OSADA	ŁUŻYCKA	III/IV EB-HA
60.	79-51	26 PASTWISKO	3 mała	OSADA ŚLAD OS. ŚLAD OS.	PRZEWORSKA	PÓŻNY ŁA WCZ-PÓŻ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
61.	79-51	27 PASTWISKO	4 mała	OSADA OSADA	PRZEWORSKA	LA III WCZ.ŚRW.
62.	79-51	28 DOBRYSZYCE	14 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	? WCZESNE ŚRW.
63.	79-51	29 DOBRYSZYCE	15 mała	ŚLAD OS. OSADA	PRZEWORSKA	LA III WCZ.ŚRW.
64.	79-51	30 DOBRYSZYCE	16 mała	ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA WCZ-PÓŻ.ŚRW.
65.	79-51	31 DOBRYSZYCE	17 mała	OSADA OSADA		III WCZ.ŚRW. PÓŻ.ŚRW-O.NZ
66.	79-51	32 DOBRYSZYCE	18 mała	CMENTARZYSKO	?	EP.ŻELAZA

System Ewidencji Stanowisk Archeologicznych, v.3.0
WKZ

Zestawienie zbiorcze dla kartoteki = C:\AZP\AZP10001

Data: 14.01.00

Strona: 4

L.P.	Nr obsz. AZP	Nr st/ Miejscowość ob.	Nr st/ Wartość mie poznav.	Funkcja stanowiska	Kultura	Chronologia
66.	79-51	32 DOBRYSZYCE	18 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ. ŁUŻYCKA	EP.KAMIENTA HA III W CZ. ŚRW. OKR.NOWOŻ.
67.	79-51	33 DOBRYSZYCE	19 średnia	OSADA OSADA OSADA OSADA ŚLAD OS.	PRADZIEJ. POMORSKA	? W CZ.-ŚR.LA III W CZ.ŚRW* OKR.NOWOŻ. OKR.NOWOŻ.
68.	79-51	34 DOBRYSZYCE	20 mała	OSADA OSADA OSADA ŚLAD OS. ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ. POMORSKA	? W CZ.-ŚR.LA III W CZ.ŚRW. WCZESNE ŚRW. OKR.NOWOŻ. OKR.NOWOŻ.
69.	79-51	35 DOBRYSZYCE	21 średnia	ŚLAD OS. OSADA OSADA	PRADZIEJ. POMORSKA?	EP.KAMIENTA LA W CZ.ŚRW.*
70.	79-51	36 DOBRYSZYCE	22 mała	OSADA OSADA OSADA	?	LA III W CZ.ŚRW. PÓŻN ŚRW.
71.	79-51	37 DOBRYSZYCE	23 mała	OSADA OSADA	PRADZIEJ.	LA OKR.NOWOŻ.
72.	79-51	38 DOBRYSZYCE	24 średnia	OSADA OSADA OSADA	POMORSKA PRZEWORSKA	W CZ.-ŚR.LA OWR OKR.NOWOŻ.
73.	79-51	39 DOBRYSZYCE	25 mała	ŚLAD OS. OSADA		III W CZ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
74.	79-51	40 ZALESICZKI	1 średnia	OSADA OSADA OSADA	ŁUŻYCKA PRADZIEJ.	EP.BRAZU ? III W CZ.ŚRW.
75.	79-51	41 ZALESICZKI	2 średnia	OSADA OSADA	POMORSKA PRZEW?	LA LA
76.	79-51	42 ŻABY	1 mała	ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA OKR.NOWOŻ.
77.	79-51	43 GIŻYZNA	1 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ.
78.	79-51	44 ŻABY	2 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ.
79.	79-51	45 ŻABY	3 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA OKR.NOWOŻ.
80.	79-51	46 ŻABY	4 mała	OSADA OSADA		OKR.NOWOŻ. OKR.NOWOŻ.*
81.	79-51	47 ŻABY	5 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.		WCZESNE ŚRW. OKR.NOWOŻ.
82.	79-51	48 ZALESICZKI	3 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS. OSADA ŚLAD OS.	PRADZIEJ. PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA ? III W CZ.ŚRW. PÓŻN ŚRW.

System Ewidencji Stanowisk Archeologicznych, v.3.0
WKZ

Zestawienie zbiorcze dla kartoteki = C:\AZP\AZP10001

Data: 14.01.00

Strona: 5

L.P.	Nr obsz. AZP	Nr st/ Miejscowość ob.	Nr st/ Wartość nie poznaw.	Funkcja stanowiska	Kultura	Chronologia
82.	79-51	48 ZALESICZKI	3 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ.
83.	79-51	49 DOBRYSZYCE	26 średnia	ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ. PRZEWORSKA	EP.KAMIENIA LA-OWR
84.	79-51	50 DOBRYSZYCE	27 mała	OSADA ŚLAD OS. OSADA	PRZEWORSKA	OKR.NOWOŻ. PÓŻNY LA PÓŻN ŚRW. OKR.NOWOŻ.
85.	79-51	51 DOBRYSZYCE	28 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS. ŚLAD OS. OSADA	PRADZIEJ.	? PÓŻN ŚRW. OKR.NOWOŻ. WCZ.ŚRW.*
86.	79-51	52 HUBY DOBRYSZYCKIE	2 mała	OSADA		III WCZ.ŚRW.
87.	79-51	53 PIKOSY	1 mała	OSADA ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
88.	79-51	54 PIKOSY	2 mała	OSADA OSADA		PÓŻN ŚRW. OKR.NOWOŻ.
89.	79-51	55 PIKOSY	3 średnia	OSADA	PRZEWORSKA	LA-OWR
90.	79-51	56 DOBRYSZYCE	29 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.		PÓŻN ŚRW. OKR.NOWOŻ.
91.	79-51	70 STARA WIEŚ	1 mała	ŚLAD OS. OSADA		PÓŻN ŚRW. OKR.NOWOŻ.
92.	79-51	71 STARA WIEŚ	2 średnia	ŚLAD OS. OSADA OSADA	PRADZIEJ.	EP.KAMIENIA III WCZ.ŚRW. PÓŻN ŚRW.*
93.	79-51	72 STARA WIEŚ	3 mała	OSADA OSADA		III WCZ.ŚRW. OKR.NOWOŻ.
94.	79-51	73 STARA WIEŚ	4 mała	OSADA OSADA		WCZ.ŚRW.* OKR.NOWOŻ.
95.	79-51	74 STARA WIEŚ	5 mała	OSADA OSADA ŚLAD OS.		III WCZ.ŚRW. PÓŻN ŚRW.* OKR.NOWOŻ.
96.	79-51	75 STĘPKI	1 mała	ŚLAD OS. OSADA OSADA	PRADZIEJ. ŁUŻYCKA PRZEWORSKA	EP.KAMIENIA EP.BRAZU OWR
97.	79-51	76 WIEWIÓRÓW PRYWATNY	1 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS. ŚLAD OS.	PRADZIEJ. ?	PÓŻN ŚRW. OKR.NOWOŻ.
98.	79-51	77 WIEWIÓRÓW PRYWATNY	2 mała	OSADA ŚLAD OS.	PRZEWORSKA	OWR PÓŻN ŚRW.
99.	79-51	78 WIEWIÓRÓW PRYWATNY	3 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.	PRZEWORSKA	OWR III WCZ.ŚRW.
100.	79-51	79 WIEWIÓRÓW PRYWATNY	4 mała	ŚLAD OS.	PRZEWORSKA	OWR
101.	79-51	80 WIEWIÓRÓW PRYWATNY	5 mała	ŚLAD OS. OSADA ŚLAD OS.	PRZEWORSKA	OWR* III WCZ.ŚRW. PÓŻN ŚRW.
102.	79-51	81 WIEWIÓRÓW BORYCA	1 mała	OSADA OSADA ŚLAD OS.	ŁUŻYCKA PRZEWORSKA	IV/V EB OWR III WCZ.ŚRW.

Zestawienie zbiorcze dla kartoteki = C:\AZP\AZP10001

Data: 14.01.00

Strona: 6

L.P.	Nr obsz. AZP	Nr st/ Miejscość ob.	Nr st/ Wartość mie	Funkcja poznaw. stanowiska	Kultura	Chronologia
102.	79-51	81 WIEWIÓRÓW BORYCA	1 mała	ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
103.	79-51	82 WIEWIÓRÓW BORYCA	2 mała	OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRAZU
				ŚLAD OS.		POŹN ŚRW.
104.	79-51	83 WIEWIÓRÓW BORYCA	3 mała	ŚLAD OS.	KCS	NEOLIT
				OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRAZU
				CWENTARZYSKO	PRZEWORSKA	POR
				ŚLAD OS.		III W CZ.ŚRW.
105.	79-51	84 WIEWIÓRÓW BORYCA	4 średnia	CWENTARZYSKO	ŁUŻYCKA	EP.BRAZU
106.	79-51	85 WIEWIÓRÓW BORYCA	5 mała	ŚLAD OS.	ŁUŻYCKA	EP.BRAZU
107.	79-51	86 STĘPKI	2 średnia	ŚLAD OS.	ŁUŻYCKA	EP.BRAZU
				OSADA	PRZEWORSKA	OWR
				ŚLAD OS.		III W CZ.ŚRW.
				ŚLAD OS.		POŹN ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
108.	79-51	87 STĘPKI	3 średnia	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				OSADA	PRZEWORSKA	LA
				OSADA		III W CZ.ŚRW.
				ŚLAD OS.		POŹN ŚRW.
109.	79-51	88 STĘPKI	4 mała	OSADA	PRZEWORSKA	LA
				OSADA		III W CZ.ŚRW.
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
110.	79-51	89 STĘPKI	5 średnia	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				OSADA	ŁUŻYCKA	HA?
				ŚLAD OS.		POŹN ŚRW.
111.	79-51	90 ŻĄBY	6 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
112.	79-51	91 ŻĄBY	7 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ.
113.	79-51	92 STĘPKI	6 mała	OSADA	PRADZIEJ.	NEOLIT
				OSADA	ŁUŻYCKA	HA
114.	79-51	93 STĘPKI	7 duża	OSADA	KCS?	NEOLIT?
				CWENTARZYSKO	ŁUŻYCKA	HA-LA
				OSADA	PRZEWORSKA	LA
115.	79-51	94 STĘPKI	8 średnia	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				OSADA	ŁUŻYCKA	V EB-HA
				ŚLAD OS.	PRZEW?	LA?
116.	79-51	95 STĘPKI	9 średnia	OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRAZU
117.	79-51	96 WIEWIÓRÓW RZĄDOWY	3 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				ŚLAD OS.		POŹN ŚRW.
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
118.	79-51	97 WIEWIÓRÓW RZĄDOWY	4 mała	OSADA		III W CZ.ŚRW.
				OSADA		OKR.NOWOŻ.
119.	79-51	107 STĘPKI	10 mała	ŚLAD OS.	PRADZIEJ.	EP.KAMIENTA
				OSADA		WCZESNE ŚRW.
				ŚLAD OS.		OKR.NOWOŻ.
120.	79-51	108 STĘPKI	11 duża	CWENTARZYSKO	PRADZIEJ.	
121.	78-51	33 HUTA BRUDZKA	5 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ.*
122.	78-51	34 HUTA BRUDZKA	6 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ.*

System Ewidencji Stanowisk Archeologicznych, v.3.0
WKZ

Zestawienie zbiorcze dla kartoteki = C:\AZP\AZP10001

Data: 14.01.00

Strona: 7

L.P.	Nr obsz. AZP	Nr st/ Miejscowość ob.	Nr st/ Wartość wie poznaw.	Funkcja stanowiska	Kultura	Chronologia
123.	79-51	109 PASTWISKO	5 mała	ŚLAD OS.		WCZ/PÓZ. ŚRW.
124.	79-51	110 DOBRYSZYCE	30 mała	ŚLAD OS. OSADA	PRZEW?	OWR? OKR.NOWOŻ.*
125.	79-51	111 DOBRYSZYCE	31 mała	ŚLAD OS.	ŁUŻYCKA?	EB?
126.	79-51	112 ZALESICZKI	4 mała	ŚLAD OS. ŚLAD OS.		WCZ/PÓZ. ŚRW? OKR.NOWOŻ.*
127.	79-51	113 ŻABY	8 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ.*
128.	79-51	114 ŻABY	9 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ.*
129.	79-51	115 ŻABY	10 mała	OSADA		OKR.NOWOŻ.*

== KONIEC WYDRUKU

Obiekty w rejestrze zabytków

02 II 00

Gmina Dobryzycze

Miejscowość	Ulica/nr	Zespół	Nazwa	Określenie	Data	Materiał
Dobryzycze	Wolności 01		kościół par.rz-kat.	p.w. św. Bartłomieja	XVIII w.	murowany

Obiekty w rejestrze zabytków

02 II 00

Gmina Dobryczyce

Miejscowość	Ulica/nr	Zespół	Nazwa	Określenie	Data	Materiał
Dobryczyce	Woźności 01		kościół par. rz-kat.	p.w. św. Bartłomieja	XVIII w.	murowany

Obiekty w rejestrze zabytków

02 II 00

Gmina Dobryczyce

Miejscowość	Ulica/nr	Zespół	Nazwa	Określenie	Data	Material
Dobryczyce	Wolność 01		kościół par.rz-kat.	p.w. św. Bartłomieja	XVIII w.	murowany

CMENTARZE - obiekty w ewidencji konserwatorskiej

02 II 00

Gmina Dobryczyce

Miejscowość	Ulica/nr	Zespół	Nazwa	Data	Określenie
Blok Dobryczycki			cmentarz rzym.-kat.		
Dobryczyce			cmentarz rzym.-kat.		

Gmina Dobryczyce

Miejsoowość	Ulica/nr	Zespół	Nazwa	Określenie	Material	Data
Borowiecko/Żarki			młyn	wodny	drewniany	1923 r.
Głizna			młyn	wodny	drewniany	ok. 1900 r.
Murowaniec			młyn	wodny	drewniany	1868 r.
Żarki			młyn	wodny		1923 r.

Układy przestrzenne historycznych miejscowości

Gmina Dobryszyc

Miejscowość	Data	Forma rozplanowania
Dobryszyc	1347 r.	złożony układ przestrzenny
Zdania	1336 r.	folwark

Układy przestrzenne historycznych miejscowości

Gmina Dobryczyce

Miejscowość	Data	Forma rozplanowania
Dobryczyce	1347 r.	złożony układ przestrzenny
Zdania	1336 r.	folwark

Gmina Dobryszyc

Miejscowość	Ulica/nr	Zespół	Nazwa	Określenie	Data	Materiał
Borowa	08		chakupa		1920 r.	drewniany
Dobryszyc			szkola		1924-27 r.	murowany
Dobryszyc			spichlerz	podworski	1.30-te XX w.	murowany
Dobryszyc	10		chakupa		ok. 1920 r.	drewniany
Dobryszyc	25		chakupa		ok. 1920 r.	drewniany
Huta Brudzka	12		chakupa		1920 r.	drewniany
Huta Brudzka	15		chakupa		1920 r.	drewniany
Wiewiórów	59A		chakupa		1920 r.	drewniany
Zalesiczki	11		chakupa		1930 r.	drewniany
Zalesiczki	16		chakupa		1920 r.	drewniany
Zdania	05		dom		1910 r.	murowany
Zdania	24	dworsko-parkowy	dwór	ob.dom	1880 r.	drewniany

III. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO - GOSPODARCZE

1. Demografia

Gminę Dobryszycze zamieszkują 4 142 osoby (stan na 31.12.1998r.wg US w Łodzi). W skład gminy wchodzi 17 miejscowości, skupionych w 12 sołectwach. Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 81 osób/km² i jest znacznie niższa od średniej dla woj. łódzkiego, wynoszącej 146 osób/km².

W strukturze sieci osadniczej dominującą rolę odgrywają 2 miejscowości tj. Dobryszycze i Blok Dobryszycki, w których mieszka 46% mieszkańców gminy. Liczbę ludności w poszczególnych miejscowościach gminy (w osobach) przedstawia poniższe zestawienie.

1. Dobryszycze	1 058
2. Blok Dobryszycki	852
3. Borowiecko	315
4. Wiewiórów	299
5. Biała Góra	261
6. Rożny	232
7. Galonki	183
8. Zdania	168
9. Dobryszycze Kol.	137
10. Malutkie	136
11. Żaby	113
12. Zalesiczki	78
13. Borowa	57
14. Huta Brudzka	53
15. Ruda	38
16. Janów	34
17. Lefranów	21

Podstawowe wielkości i wskaźniki demograficzne dotyczące: liczby mieszkańców, struktury płci, przyrostu naturalnego, migracji, gęstości zaludnienia, w latach 1990-1998 zawiera poniższe zestawienie, opracowane na podstawie danych zawartych w Rocznikach Statystycznych.

GMINA DOBRYSZYCE						
Wyszczególnienie	1990 r.	1991 r.	1992 r.	1995 r.	1996 r.	1998 r.
Liczba ludności ogółem	4095	4087	4105	4164	4219	4142
w tym: mężczyźni	1983	1961	1979	2010	2041	2003
kobiety	2112	2126	2126	2164	2178	2139
kobiety/100 mężczyzn	106,5	108,4	107,4	107,2	106,7	106,8
Przyrost naturalny w osobach	16	21	6	-12	13	-7
Przyrost naturalny w ‰/00	3,9	5,2	1,5	-2,9	3,2	-1,71
Liczba zawartych małżeństw	28	29	30	15	27	21
Napływ ogółem - osoby	45	46	68	69	53	40
Odływ ogółem - osoby	36	75	69	52	32	62
Saldo migracji - osoby	9	-29	-1	-17	21	-22
Gęstość zaludnienia na 1 km ²	80	80	80	81	83	81

Porównanie wartości liczbowych zamieszczonych w w/w zestawieniu świadczy raczej o braku stałych trendów w procesach demograficznych. W latach 1990-96 nastąpił wzrost liczby mieszkańców i tak liczba ludności gminy w tym okresie uległa zwiększeniu o 124 osoby, zaś czynnikiem wpływającym dodatnio na sytuację demograficzną gminy były: wysoki dodatni wskaźnik przyrostu naturalnego oraz niewielkie ujemne saldo migracji, którego maksimum miało miejsce w 1991 r. Od 1996 r. obserwujemy niewielki spadek liczby stałych mieszkańców gminy, w wyniku zmniejszenia przyrostu naturalnego i ujemnego salda migracji.

Wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności w gminie wyniósł w 1998 r. $-1,71^{0}/_{00}$ i był niższy niż średnia dla terenów wiejskich byłego woj. piotrkowskiego $-1,57^{0}/_{00}$. Ważnym wskaźnikiem sytuacji demograficznej jest liczba kobiet na 100 mężczyzn. W 1998r. wartość tego wskaźnika wynosiła 101,1 dla terenów wiejskich byłego woj. piotrkowskiego, dla gminy Dobryszycy analogiczny wskaźnik był wyższy i wyniósł 106,8.

Dla charakterystyki demograficznej istotne są także struktury ludności wg wieku i płci, które prezentują poniższe zestawienia:

Ludność gminy Dobryszczyce wg wieku i płci w 1997 r.

<i>Wiek w latach</i>	<i>Liczba lud. ogółem</i>		<i>Liczba kobiet</i>	
0-4	292	7,0%	139	6,5 %
5-9	323	7,9%	165	7,7%
10-14	326	7,9%	185	8,7%
15-19	418	10,1%	223	10,5%
20-24	274	6,6%	132	6,2%
25-29	341	8,2%	177	8,3%
30-34	245	5,9%	117	5,5%
35-39	253	6,1%	103	4,8%
40-44	280	6,8%	132	6,2%
45-49	277	6,7%	133	6,2%
50-54	210	5,1%	99	4,6%
55-59	192	4,6%	103	4,8%
60-64	158	3,8%	78	3,7%
65 i więcej	549	13,3%	346	16,3%
Ogółem	4 138	100%	2 132	100%

<i>Wiek w latach</i>	<i>L. lud. ogółem</i>	<i>L. mężczyzn</i>	<i>L. kobiet</i>	<i>Współczynnik feminizacji</i>
0-14	941	452	489	108,2%
15-24	692	337	355	105,3%
25-34	586	292	294	100,6%
35-44	533	298	235	78,9%
45-59	679	344	335	97,4%
60 i więcej	707	283	424	149,8%
Ogółem	4 138	2 006	2 132	106,3%

Całościowy współczynnik feminizacji wynosi 106,3%. Analiza współczynników cząstkowych feminizacji w poszczególnych grupach wiekowych pozwala na uzyskanie prawdziwego obrazu populacji.

Cechą charakterystyczną jest znaczna defeminizacja w grupie wiekowej 35-44 lat, będąca wynikiem znacznych migracji kobiet w wieku największej mobilności i aktywności zawodowej w latach minionych. W grupie wiekowej 25-34 lat charakterystyczna jest równowaga liczby mężczyzn i kobiet (współczynnik feminizacji 100,6%), świadcząca o malejącej migracji kobiet w ostatnim okresie. Jest to rezultat „kurczenia” się rynku pracy w regionie i rosnącego bezrobocia.

Znaczna przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn w grupie wiekowej ponad 60 lat (współczynnik feminizacji 149,8%) jest rezultatem „nadumieralności” mężczyzn i wydłużeniu średniego okresu życia kobiet.

Cechą charakterystyczną jest dość „młoda” struktura wieku mieszkańców gminy. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60lat) wynosi 17,1%. Analogiczny wskaźnik dla wsi byłego woj. piotrkowskiego wynosił 18,3%.

W perspektywie nie przewiduje się znaczącego wzrostu liczby ludności, a na etapie studium przyjęto wielkość stałych mieszkańców gminy rzędu **4 500 – 4 700** osób.

2. Rynek pracy

Dane na temat zatrudnienia są bardzo istotnym wskaźnikiem charakteryzującym sytuację społeczną mieszkańców gminy, jednak publikowane przez Urząd Statystyczny zestawienia „pracujący w gospodarce narodowej” nadal nie uwzględniają rolników indywidualnych oraz zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób.

Pracujących w 1998 r. było ogółem **613** osób w tym:

	osoby	%
rolnictwo i leśnictwo	52	8,6
przemysł	187	30,5
budownictwo	133	21,7
handel i naprawy	34	5,5
transport i łączność	13	2,1
administracja publiczna	28	4,6
edukacja	138	22,6
ochrona zdrowia i opieka społ.	22	3,6
inne	5	0,8
ogółem	613	100,0

Całościowy współczynnik feminizacji wynosi 106,3%. Analiza współczynników cząstkowych feminizacji w poszczególnych grupach wiekowych pozwala na uzyskanie prawdziwego obrazu populacji.

Cechą charakterystyczną jest znaczna defeminizacja w grupie wiekowej 35-44 lat, będąca wynikiem znacznych migracji kobiet w wieku największej mobilności i aktywności zawodowej w latach minionych. W grupie wiekowej 25-34 lat charakterystyczna jest równowaga liczby mężczyzn i kobiet (współczynnik feminizacji 100,6%), świadcząca o malejącej migracji kobiet w ostatnim okresie. Jest to rezultat „kurczenia” się rynku pracy w regionie i rosnącego bezrobocia.

Znaczna przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn w grupie wiekowej ponad 60 lat (współczynnik feminizacji 149,8%) jest rezultatem „nadumieralności” mężczyzn i wydłużeniu średniego okresu życia kobiet.

Cechą charakterystyczną jest dość „młoda” struktura wieku mieszkańców gminy. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60lat) wynosi 17,1%. Analogiczny wskaźnik dla wsi byłego woj. piotrkowskiego wynosił 18,3%.

W perspektywie nie przewiduje się znaczącego wzrostu liczby ludności, a na etapie studium przyjęto wielkość stałych mieszkańców gminy rzędu 4 500 –4 700 osób.

2. Rynek pracy

Dane na temat zatrudnienia są bardzo istotnym wskaźnikiem charakteryzującym sytuację społeczną mieszkańców gminy, jednak publikowane przez Urząd Statystyczny zestawienia „pracujący w gospodarce narodowej” nadal nie uwzględniają rolników indywidualnych oraz zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób.

Pracujących w 1998 r. było ogółem 613 osób w tym:

	<i>osoby</i>	%
rolnictwo i leśnictwo	52	8,6
przemysł	187	30,5
budownictwo	133	21,7
handel i naprawy	34	5,5
transport i łączność	13	2,1
administracja publiczna	28	4,6
edukacja	138	22,6
ochrona zdrowia i opieka społ.	22	3,6
inne	5	0,8
ogółem	613	100,0

Całościowy współczynnik feminizacji wynosi 106,3%. Analiza współczynników cząstkowych feminizacji w poszczególnych grupach wiekowych pozwala na uzyskanie prawdziwego obrazu populacji.

Cechą charakterystyczną jest znaczna defeminizacja w grupie wiekowej 35-44 lat, będąca wynikiem znacznych migracji kobiet w wieku największej mobilności i aktywności zawodowej w latach minionych. W grupie wiekowej 25-34 lat charakterystyczna jest równowaga liczby mężczyzn i kobiet (współczynnik feminizacji 100,6%), świadcząca o malejącej migracji kobiet w ostatnim okresie. Jest to rezultat „kurczenia” się rynku pracy w regionie i rosnącego bezrobocia.

Znaczna przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn w grupie wiekowej ponad 60 lat (współczynnik feminizacji 149,8%) jest rezultatem „nadumieralności” mężczyzn i wydłużeniu średniego okresu życia kobiet.

Cechą charakterystyczną jest dość „młoda” struktura wieku mieszkańców gminy. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60lat) wynosi 17,1%. Analogiczny wskaźnik dla wsi byłego woj. piotrkowskiego wynosił 18,3%.

W perspektywie nie przewiduje się znaczącego wzrostu liczby ludności, a na etapie studium przyjęto wielkość stałych mieszkańców gminy rządu 4 500 – 4 700 osób.

Liczba stałych mieszkańców w 1998 r. wynosiła ogółem - 347 osób w tym:

2. Rynek pracy

Dane na temat zatrudnienia są bardzo istotnym wskaźnikiem charakteryzującym sytuację społeczną mieszkańców gminy, jednak publikowane przez Urząd Statystyczny zestawienia „pracujący w gospodarce narodowej” nadal nie uwzględniają rolników indywidualnych oraz zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób.

Pracujących w 1998 r. było ogółem **613** osób w tym:

	<i>osoby</i>	<i>%</i>
rolnictwo i leśnictwo	52	8,6
przemysł	187	30,5
budownictwo	133	21,7
handel i naprawy	34	5,5
transport i łączność	13	2,1
administracja publiczna	28	4,6
edukacja	138	22,6
ochrona zdrowia i opieka społ.	22	3,6
inne	5	0,8
ogółem	613	100,0

Liczbę pracujących w gospodarce narodowej w poszczególnych latach przedstawia poniższe zestawienie:

<i>rok</i>	<i>osoby</i>
1991	503
1992	585
1993	532
1995	500
1996	553
1997	514
1998	613

Przedstawione powyżej dane liczbowe wskazują na wahania roczne na rynku pracy, a na przestrzeni lat 1991-98 liczba pracujących w gospodarce narodowej zwiększyła się o 110 osób.

Zatrudnieni w gospodarce narodowej stanowili w 1998 r. 14,8% ogółu mieszkańców gminy.

Poniżej prezentowane są dane liczbowe obrazujące zjawisko bezrobocia.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 1998 r. wynosiła ogółem - **349** osób w tym:

	<i>osoby</i>
kobiety	195
absolwenci szkół ponad podstawowych	13
zwolnieni z przyczyn zakładów pracy	10
nie posiadający prawa do zasiłku	272
w wieku prod. mobilnym (18-44lata)	282
pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy	177

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w latach:

<i>rok</i>	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>
1992	305	145
1993	350	159
1995	396	208
1996	374	208
1997	327	186
1998	349	195

Najwyższy poziom bezrobocia w wartościach bezwzględnych miał miejsce w 1995 r. i od tego czasu ulegał minimalnemu zmniejszeniu. Jest to zarówno rezultat zmian w przepisach przyznających „status bezrobotnych”, jak również efekt faktycznego wzrostu liczby miejsc pracy.

3. Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe zamieszkane w 1998 r na terenie gminy wynosiły:

liczba mieszkań 1 169

izby 3 974

pow. użytkowa mieszk. w tys. m² 75,0

przeciętna:

pow. użytk. mieszkania na osobę 18,7

liczba osób na mieszkanie 3,43

liczba osób na izbę 1,01

Dla terenów wiejskich byłego woj. piotrkowskiego przeciętne wielkości w 1998r były następujące:

pow. użytk. mieszkania na osobę 19,1

liczba osób na mieszkanie 3,41

liczba osób na izbę 1,01

4. Edukacja

Na terenie gminy funkcjonują 2 szkoły podstawowe, do których w roku szkolnym 1999/2000 uczęszczało 432 uczniów. Szkoły te znajdują się w następujących miejscowościach: Dobryzycy i Blok Dobryzycy.

W ramach wprowadzonej od września ubiegłego roku reformy oświaty, władze samorządowe gminy przyjęły następujący układ: szkoły z klasami I-VI będą we wsiach - Dobryzycy i Blok Dobryzycy, gimnazjum w Dobryzycach (w budynku szkoły podstawowej).

Wychowanie przedszkolne odbywa się w przedszkolu samorządowym znajdującym się w Dobryzycach (33 miejsca, 45 dzieci, 3 nauczycieli).

W Dobryzycach znajduje się od blisko 60 lat Zespół Szkół Rolniczych (ZSR), w ramach którego 43 nauczycieli kształcą ponad 500 uczniów w zasadniczej szkole rolniczej oraz w technikum: rolniczym, ogrodniczym i technologii żywności. Tu także koncentruje się życie kulturalne gminy.

5. Ochrona zdrowia

Placówkę ochrony zdrowia na terenie gminy stanowi Gminny Ośrodek Zdrowia w Dobryszycach, w którym zatrudnieni są następujący lekarze specjaliści: internista, stomatolog, pediatra i ginekolog oraz 5 pielęgniarek. W Dobryszycach znajduje się apteka.

6. Kultura, sport i rekreacja

Placówki kulturalne to Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Zespole Szkół Rolniczych posiadająca 6,6 tys. woluminów, 525 czytelników.

W ZSR działa klub sportowy LZS, w ramach którego aktywne są sekcja podnoszenia ciężarów i lekkoatletyczna.

Na terenie gminy początkiem bazy rekreacyjnej jest zbiornik wodny przy ZSR, którego rozbudowa pozwoli na rozwój rekreacji świątecznej i pobytowej sezonowej.

W sezonie wakacyjnym wykorzystywana jest baza noclegowa (180 miejsc) i zaplecze gastronomiczne ZSR dla organizacji wypoczynku głównie mieszkańców Śląska.

7. Łączność

Placówka pocztowo-telekomunikacyjna znajduje się w Dobryszycach.

W gminie znajduje się 879 abonentów radiowych i 820 telewizyjnych oraz 313 abonentów telefonii przewodowej (75,6 aparatów tel. na 1 000 ludności).

8. Rolnictwo i gospodarka żywnościowa

8.1. Struktura agrarna

Przedstawione w rozdziale „Uwarunkowania środowiska przyrodniczego” warunki naturalne dla rozwoju gospodarki rolnej na terenie gminy można uznać za niesprzyjające. Kolejnym czynnikiem hamującym rozwój produkcji rolnej jest struktura agrarna i małe powierzchnie gospodarstw. Indywidualne gospodarstwa chłopskie dominują w strukturze własności. Według ewidencji podatkowej w 1998 r. na terenie gminy istniało 800 właścicieli, którzy posiadali ponad 1,0 ha powierzchni ogólnej i opłacali podatek rolny, w tym 600 właścicieli posiadało gospodarstwa o pow. mniejszej niż 5 ha. Tylko 44 gospodarstwa posiadały powierzchnię powyżej 10 ha i znajdowały się głównie we wsiach: Wiewiórów, Borowa, Zalesiczki i Dobryszyce.

W gminie jest 556 indywidualnych gospodarstw, które można uznać za faktycznie zorganizowane gospodarczo, tzn. posiadające zagrody i wyposażone w maszyny do produkcji rolnej. Średnia powierzchnia ogólna przeciętnego gospodarstwa wynosi 6,49 ha, w tym 5,4 ha

stanowią użytki rolne. Najmniejsze przeciętne gospodarstwa występują we wsiach: Blok Dobryszycki (2,39 ha pow. ogólnej), Malutkie (4,77 ha pow. ogólnej), Biała Góra (5,47 ha pow. ogólnej). Gospodarstwa o małych powierzchniach posiadają ograniczoną moc inwestowania w rolnictwo, są nisko-towarowe i mniej podatne na zmiany restrukturyzacyjne. Tylko 14,9% rolników gminy Dobryszycy (wg spisu rolnego z 1996 r.) uzyskuje dochody wyłącznie z produkcji rolniczej. Zdecydowana większość, aż 39,6% gospodarstw gminy uzyskuje dodatkowe dochody z pracy poza rolnictwem oraz 31,1% gospodarstw dodatkowe dochody czerpie z emerytur i rent.

47,5% właścicieli i użytkowników gospodarstw (głównie tych najmniejszych obszarowo i dwuzawodowych) produkuje głównie na własne potrzeby. Udział gospodarstw wysokotowarowych (o sprzedaży rocznej powyżej 5 000 zł) w ogólnej liczbie gospodarstw gminy wynosi 26,1%.

Według „Programu rozwoju i restrukturyzacji gminy Dobryszycy” opracowanego w 1998 r. przez Agencję „Arreks” rokowania zmian strukturalnych gospodarstw rolnych, zmniejszenia ich ilości, a tym samym powiększenia powierzchni wydają się w najbliższych latach mało prawdopodobne. Korzystna lokalizacja wobec rynków pracy – bliskość Radomska, Kopalni i Elektrowni „Bełchatów” stwarza warunki do stagnacji struktury agrarnej w gminie. Bardziej realną jest restrukturyzacja kierunków produkcji rolnej i przechodzenie na produkcje pracochłonne, np. uprawy warzyw, produkcja zwierzęca, działy specjalne.

8.2. Wyposażenie techniczne rolnictwa

Ogólnie niewielkie gospodarstwa, w większości słabe gleby, niska towarowość i opłacalność produkcji rolnej wpływają w konsekwencji na poziom mechanizacji i technizacji produkcji rolnej. Rolnicy gminy (wg danych spisu rolnego z 1996 r.) posiadają ogółem: 11 kombajnów zbożowych, 235 ciągników rolniczych, 81 rozrzutników obornika, 55 opryskiwaczy, 112 rozsiewaczy nawozów, 68 dożarek bańkowych, 42 schładzarki do mleka.

Rolnicy gminy posiadają niższy od średniego w byłym woj. piotrkowskim stan wyposażenia w ciągniki rolnicze. Na 1 ciągnik przypada tu 15,2 ha użytków rolnych i 0,43 ciągnika na jedno gospodarstwo. Wielkości te w skali byłego województwa wynosiły odpowiednio – 12,68 ha użytków rolnych i 0,53 ciągnika. Niższy jest też od przeciętnego w województwie stan wyposażenia w kombajny zbożowe, rozrzutniki obornika, opryskiwacze i rozsiewacze nawozów.

Korzystniej natomiast przedstawia się mechanizacja produkcji zwierzęcej. Dożarki i schładzarki do mleka występują tu częściej niż przeciętnie w byłym województwie. Bliskie sąsiedztwo miasta Radomska i Spółdzielnia Mleczarska „Radomsko” stwarzają lepsze niż w

innych gminach warunki produkcji i zbytu mleka wysokiej jakości. Ponadto duży udział użytków zielonych w strukturze użytków rolnych sprzyja intensyfikacji produkcji mleka i żywca wołowego.

8.3. Produkcja roślinna

Niska jakość gleb i niski wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej determinują stan produkcji roślinnej.

Strukturę upraw w gminie w 1996r. wg danych US przedstawia poniższe zestawienie:

Uprawy	Pow. zasiewów	
	w ha	w %
zboża	1 465	79,4
w tym: pszenica	210	11,4
żyto	728	39,4
jęczmień	162	8,8
owies	51	2,8
pszenżyto	38	2,1
mieszanki zbożowe	276	14,9
Pastewne i inne	124	6,7
ziemniaki	231	12,6
warzywa i truskawki	28	1,3
Razem	1 848	100,0

W strukturze zasiewów na terenie gminy dominują zboża, ich udział wyniósł 79,4%.

Największą powierzchnię zasiewów - 39,4% zajmuje żyto, następnie -14,9% mieszanki zbożowe i uprawa ziemniaków -12,6%.

Powierzchnia zasiewów w gminie jest mniejsza od powierzchni gruntów ornych, występuje znaczny udział gruntów ornych ugorujących i nie obsiewanych.

8.4. Produkcja zwierzęca

Informacje o wielkości hodowli pochodzą z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 1996 r. W produkcji zwierzęcej na terenie gminy w latach 1986 – 1996 wystąpił znaczny spadek. Pogłowie bydła ogółem spadło o 46,6%, z 2063 sztuk do 1124, w tym krów z 1073 sztuk do 601. Stan trzody chlewnej zmniejszył się w niewielkim stopniu, z 2588 sztuk do

2092. W 1996 r. na terenie gminy nie wykorzystanych było: 23,9% powierzchni obór, 19,7% powierzchni chlewni i 6,7% powierzchni stodół.

Najwyższa obsada była występuje we wsiach: Żaby (55), Wiewiórow (54) i Galonki (51 szt/100 ha UR). Najwyższy poziom produkcji trzody chlewnej jest we wsiach: Wiewiórow (136), Zdania (104) i Biała Góra (93szt/100 ha UR).

O potencjale społeczności wiejskiej świadczą także informacje dotyczące poziomu wykształcenia użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych (ludność w wieku 15 lat i powyżej) zebrane w trakcie Powszechnego Spisu Rolnego w 1996 r.

Poziom wykształcenia użytkownika	Liczba osób
wyższe (w tym rolnicze)	17(4)
policealne	2
średnie zawodowe (w tym rolnicze)	80(44)
średnie ogólnokształcące	4
zasadnicze zawodowe (w tym rolnicze)	140(5)
podstawowe ukończone	280
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	33
Ogółem	556

Blisko 50% użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych posiada jedynie wykształcenie podstawowe, wykształcenie rolnicze 9,5%, 172 osoby ukończyły kursy rolnicze.

9. Działalność produkcyjna, usługowa i handlowa

Podmioty gospodarcze działające na terenie gminy należą w zdecydowanej większości do sektora prywatnego. Bezpośrednio w rolnictwie funkcjonują: tuczarnia drobiu, trzody chlewnej, ubojnie, szklarnie i młyn gospodarczy. Na rzecz obsługi rolnictwa działa kilka firm zajmujących się zaopatrzeniem w środki ochrony roślin, nawozy, pasze, opał czy też świadczących maszynowe usługi rolnicze. Liczną grupę stanowią firmy branży drzewnej i meblarskiej oraz produkcji wyrobów z betonu, usługi remontowo-budowlane i transportowe oraz handlowe i gastronomiczne

Miernikiem rzeczywistości społecznej i ekonomicznej gminy jest liczba zarejestrowanych w systemie Regon podmiotów gospodarczych, których w 1998 r. było ogółem - 187

2092. W 1996 r. na terenie gminy nie wykorzystanych było: 23,9% powierzchni obór, 19,7% powierzchni chlewni i 6,7% powierzchni stodół.

Najwyższa obsada bydła występuje we wsiach: Zaby (55), Wiewióród (54) i Galonki (51 szt/100 ha UR). Najwyższy poziom produkcji trzody chlewnej jest we wsiach: Wiewióród (136), Zdania (104) i Biała Góra (93szt/100 ha UR).

O potencjale społeczności wiejskiej świadczą także informacje dotyczące poziomu wykształcenia użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych (ludność w wieku 15 lat i powyżej) zebrane w trakcie Powszechnego Spisu Rolnego w 1996 r.

Poziom wykształcenia użytkownika	Liczba osób
wyższe (w tym rolnicze)	17(4)
policealne	2
średnie zawodowe (w tym rolnicze)	80(44)
średnie ogólnokształcące	4
zasadnicze zawodowe (w tym rolnicze)	140(5)
podstawowe ukończone	280
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	33
Ogółem	556

Blisko 50% użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych posiada jedynie wykształcenie podstawowe, wykształcenie rolnicze 9,5%, 172 osoby ukończyły kursy rolnicze.

9. Działalność produkcyjna, usługowa i handlowa

Podmioty gospodarcze działające na terenie gminy należą w zdecydowanej większości do sektora prywatnego. Bezpośrednio w rolnictwie funkcjonują: tuczarnia drobiu, trzody chlewnej, ubojnie, szklarnie i młyn gospodarczy. Na rzecz obsługi rolnictwa działa kilka firm zajmujących się zaopatrzeniem w środki ochrony roślin, nawozy, pasze, opał czy też świadczących maszynowe usługi rolnicze. Liczną grupę stanowią firmy branży drzewnej i meblarskiej oraz produkcji wyrobów z betonu, usługi remontowo-budowlane i transportowe oraz handlowe i gastronomiczne

Miernikiem rzeczywistości społecznej i ekonomicznej gminy jest liczba zarejestrowanych w systemie Regon podmiotów gospodarczych, których w 1998 r. było ogółem - 187

2092. W 1996 r. na terenie gminy nie wykorzystanych było: 23,9% powierzchni obór, 19,7% powierzchni chlewni i 6,7% powierzchni stodół.

Najwyższa obsada była występuje we wsiach: Żaby (55), Wiewiórow (54) i Galonki (51 szt/100 ha UR). Najwyższy poziom produkcji trzody chlewnej jest we wsiach: Wiewiórow (136), Zdania (104) i Biała Góra (93szt/100 ha UR).

O potencjale społeczności wiejskiej świadczą także informacje dotyczące poziomu wykształcenia użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych (ludność w wieku 15 lat i powyżej) zebrane w trakcie Powszechnego Spisu Rolnego w 1996 r.

Poziom wykształcenia użytkownika	Liczba osób
wyższe (w tym rolnicze)	17(4)
policealne	2
średnie zawodowe (w tym rolnicze)	80(44)
średnie ogólnokształcące	4
zasadnicze zawodowe (w tym rolnicze)	140(5)
podstawowe ukończone	280
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	33
Ogółem	556

Blisko 50% użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych posiada jedynie wykształcenie podstawowe, wykształcenie rolnicze 9,5%, 172 osoby ukończyły kursy rolnicze.

9. Działalność produkcyjna, usługowa i handlowa

Podmioty gospodarcze działające na terenie gminy należą w zdecydowanej większości do sektora prywatnego. Bezpośrednio w rolnictwie funkcjonują: tuczarnia drobiu, trzody chlewnej, ubojnie, szklarnie i młyn gospodarczy. Na rzecz obsługi rolnictwa działa kilka firm zajmujących się zaopatrzeniem w środki ochrony roślin, nawozy, pasze, opał czy też świadczących maszynowe usługi rolnicze. Liczną grupę stanowią firmy branży drzewnej i meblarskiej oraz produkcji wyrobów z betonu, usługi remontowo-budowlane i transportowe oraz handlowe i gastronomiczne

Miernikiem rzeczywistości społecznej i ekonomicznej gminy jest liczba zarejestrowanych w systemie Regon podmiotów gospodarczych, których w 1998 r. było ogółem - 187

w tym:

przemysł	43
budownictwo	14
handel i naprawy	67
hotele i restauracje	6
transport, składowanie i łączność	16
pośrednictwo finansowe	1
obsługa nieruchomości i firm	6

Rozwój liczby podmiotów gospodarczych w latach 1992-1998 zarejestrowanych w Urzędzie Gminy przedstawia poniższe zestawienie:

1993 r. - 181

1995 r. - 132

1996 r. - 150

1997 r. - 163

1998 r. - 187

Stopień rozwoju przedsiębiorczości mierzony liczbą podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców wynosi 45,2 i kształtuje się powyżej średniej (32,3) dla obszarów wiejskich dawnego woj. piotrkowskiego.

Najważniejsze podmioty gospodarcze na terenie gminy Dobryszycze:

- „Dobropasz” – grupa Rolimpex, sp. z o. o. w Bloku Dobryszyckim, producent pasz przemysłowych, zatrudnia 130 osób,
- Zakład Produktów Naftowych nr 3 „CPN” w Bloku Dobryszyckim, magazynuje i zaopatruje hurtowo w produkty naftowe stacje CPN, zakład posiada bocznice kolejową i oczyszczalnię ścieków,
- PPH „Agro-Badex”, sp. z o.o., dystrybucja nawozów sztucznych, środków ochrony roślin i materiałów budowlanych, (na terenie byłego WSS),
- Firma „Blok-Bud”, handel materiałami budowlanymi,
- Skład Wielobranżowy „Rol-Chem”, dystrybucja nawozów sztucznych, węgla, środków ochrony roślin i materiałów budowlanych,
- Firma Handlowo-Uslugowa „Rol-Max”, dystrybucja nawozów sztucznych, węgla, środków ochrony roślin i materiałów budowlanych,

- PHU „Wiaderek”, zatrudnia ca 40 osób, producent mebli oraz handel płytami i akcesoriami meblowymi,
- Zakład Produkcji Mebli „Someb”, zatrudnia 8 osób,
- „Interroma”, producent mebli, zatrudnia 28 osób,
- Zakład Remontowo-Budowlany i Konserwacji Zabytków, producent prefabrykatów budowlanych,
- „Stolbet” – Firma Produkcyjno-Uslugowa, zajmuje się produkcją ogrodzeń betonowych,
- Kopalnia „Stobiecko” (zakład wydobywczy znajduje się na terenie gm. Ładzice), wydobywa kruszywo budowlane ca 150-180 tys. ton rocznie,
- Firma „Trans-Beton”, zajmuje się transportem, produkcją betonów i wydobyciem żwiru,
- wytwórnia pustaków w Wiewiórowie,
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Borowej, tucz trzody chlewnej,
- Młyn Gospodarczy „Giżyzna” w Zalesiczkach.

IV. UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Dobryczyce korzysta z ujęcia wody w Białej Górze.

Również zaopatrzenie w wodę następuje z mniejszego ujęcia wody zlokalizowanego na terenie CPN w Bloku Dobryzyskim.

2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych

Gmina Dobryczyce aktualnie rozbudowuje sieć kanalizacji sanitarnej.

Na terenie Technikum Rolniczego funkcjonuje lokalna zmodernizowana oczyszczalnia ścieków i kanalizacja sanitarna.

Opracowana w 1998 r. "Koncepcja gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Dobryczyce", pozwala na racjonalne rozwiązanie tej problematyki jednocześnie umożliwiając etapowanie zamierzeń inwestycyjnych w oparciu o odbiór ścieków sanitarnych do zmodernizowanej oczyszczalni ścieków na terenie Technikum Rolniczego.

3. Gospodarka ciepła

Mieszkańcy gminy korzystają z lokalnych kotłowni opalanych paliwami tradycyjnymi.

Zaleca się modernizację kotłowni lokalnych i zastosowanie paliw alternatywnych tj. gazu ziemnego, gazu propan-butan, oleju opalowego lub mazutu.

4. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami stałymi w gminie Dobryczyce odbywa się poprzez system pojemników i kontenerów z blachy stalowej, skąd odpady specjalistycznym transportem przekazywane są na wysypisko regionalne w Jadwinówce k/Radomska celem ich unieszkodliwienia.

5. Zaopatrzenie w gaz ziemny

Przez teren gminy Dobryczyce wzdłuż drogi krajowej nr 741, przebiega trasa gazociągu wysokiego ciśnienia Ø-350 mm relacji Warszawa (Mory) – Bobry.

W 1995 roku na zlecenie Wojewody Piotrkowskiego zostało opracowane przez Biuro Studiów i Projektów "Gazoprojekt"- Wrocław " Studium programowym możliwości rozwoju gazyfikacji województwa piotrkowskiego, w którym ujęto zapotrzebowanie gazu dla potrzeb ogrzewania i innych dla całej gminy, jak również przewidziano zaopatrzenie

w gaz ziemny gminy Lgota Wielka. Zgodnie z ww. opracowaniem projektuje się gazociąg wysokiego ciśnienia docelowo zasilający gm. Kleszczów, Rzańskie i Strzelce Wlk.

Poza tym część mieszkańców gminy korzysta z gazu propan-butan.

6. Rurociąg produktów naftowych

Przez teren gminy Dobryszycze przebiega trasa rurociągu produktów naftowych $\varnothing 300$ mm. Strefa ochronna (dot. bezpośrednich uzgodnień w zakresie lokalizacji obiektów budowlanych z właścicielem rurociągu) od tego rurociągu wynosi 500 m (po obu stronach).

Ewentualne odstępstwo od strefy można uzyskać od jednostki eksploatującej w Płocku.

7. Rurociąg wód uzupełniających

Przez teren gminy przebiega trasa rurociągu wód uzupełniających $\varnothing 1200$ z rur stalowych dla Elektrowni Belchatów z rzeki Warty do pompowni Czyżów.

8. Elektroenergetyka

Przez teren gminy przebiegają następujące linie wysokiego napięcia :

- 110 kV " Radomsko – Gorzkowice " właściciel ZEL-T S.A. (ze strefą 40 m)
- 220 kV "Rogowiec – Joachimów " właściciel PSE S.A. (ze strefą 70 m)
- 220 kV "Rogowiec – Joachimów " właściciel PSE S.A. (ze strefą 70 m)
- 400 kV "Rogowiec – Joachimów " właściciel PSE S.A. (ze strefą 90 m)

Odbiorcy z terenu gminy zasilani są z linii 15 kV wyprowadzonymi ze stacji 110/15 znajdującymi się w obrębie Radomska. Większość linii wyprowadzono ze stacji "Młodzowy", pozostałe ze stacji "Komuna Paryska" i "Południe".

Obecnie nie przewiduje się na terenie gminy budowy linii wysokich napięć.

Rozwój linii rozdzielczych 15 kV jest zależny od lokalnego zapotrzebowania i jest realizowany w miarę bieżących potrzeb.

9. Telekomunikacja

Przez teren gminy przebiega wzdłuż drogi krajowej nr 741 (po jej wschodniej stronie) kabel telekomunikacyjny o znaczeniu krajowym. Natomiast po stronie zachodniej projektowana jest telekomunikacyjna linia światłowodowa.

10. Komunikacja

W zakresie komunikacji zakłada się adaptację istniejącego układu sieci drogowej na terenie gminy. Do podstawowego układu komunikacyjnego, należy zaliczyć następujące drogi :

- droga krajowa nr 1 relacji Gdańsk- Katowice (fragment projektowanej autostrady A-1) – w chwili obecnej trwają prace projektowe nad przystosowaniem drogi do parametrów autostradowych. W wyniku tych prac, może zajść konieczność powiększenia szerokości pasa drogowego dla przyszłej autostrady.
- droga krajowa nr 741 – relacji Piotrków Tryb. – Radomsko, adaptacja stanu istniejącego. Droga ta stanowi fragment drogi alternatywnej dla autostrady A-1.

Przez teren gminy nie przebiegają drogi wojewódzkie.

Drogi powiatowe reprezentowane są przez :

- 457 Dobryczyce – Kletlin,
- 458 Radomsko – Dobryczyce,
- 459 Dobryczyce – Słostowice,
- 460 Dobryczyce - Rożny,
- 466 Radomsko - Sulmierzyce,
- 468 Sulmierzyce - Dobryczyce,
- 548 Lękińsko - Kamięńsk.

Pozostałe drogi, stanowią układ dróg o znaczeniu gminnym.

11. Kolejnictwo

Przez teren gminy przebiega magistrala kolejowa relacji Częstochowa – Koluźki.

GINA
KLESZCZÓW

GINA
KAMIENSK

GINA
LGOTA WIELKA

GINA
KAMIENSK

GINA
GOMUNICE

Gmina DOBRYSZYCE
Infrastruktura techniczna
(Urządzenia liniowe)
skala 1: 100 000

GINA
LADZICE

MIASTO
RADOMSKO

Proj. obwodnica
m. Ładzice

Drogi węzół
"RADOMSKO"

RADOMSKO

LEGENDA

	GAZOCIĄGI WYSOKOPRĘŻNE ISTN./PROJ.
	RUROCIĄG PRODUKTÓW NAFTOWYCH
	WODOCIĄG PRZESYŁOWY WÓD PRZEMYSŁOWYCH
	AUTOSTRADA A-1
	DROGA KRAJOWA
	DROGI POWIATOWE
	LINIA KOLEJOWA
	LINIE TELEKOMUNIKACYJNE ISTN./PROJ.
	WAŻNIEJSZE ŚCIEŻKI ROWEROWE

KIERUNKI ROZWOJU GMINY DOBRYSZYCE

I. KIERUNKI POLITYKI DOTYCZĄCE OCHRONY I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA

Za najważniejsze kierunki działania w odniesieniu do środowiska przyrodniczego uznaje się:

- **Ochrona powierzchni ziemi**

Wiąże się to z:

- ograniczeniem eksploatacji surowców naturalnych do złóż udokumentowanych
- rekultywacją istniejących wyrobisk zgodną z uwarunkowaniami środowiska
- niedopuszczeniem do tworzenia dzikich wysypisk śmieci.

- **Ochrona zasobów glebowych**

Rejon występowania gleb o najwyższej bonitacji znajduje się w południowo-zachodniej części gminy. Rejon ten powinien stanowić podstawę produkcji rolniczej na obszarze gminy. Preferowane są ekologiczne formy produkcji rolnej. Uszczuplanie tych terenów na inne formy użytkowania powinno być umotywowane racjonalniejszym wykorzystaniem. Gleby marginalne nie wykorzystywane do produkcji rolnej oraz na inne funkcje należy przeznaczyć na utworzenie nowych powierzchni leśnych.

- **Ochrona złóż**

Wszystkie udokumentowane nieeksploatowane złoża podlegają ochronie przed trwałym zainwestowaniem.

- **Ochrona wód**

1. Ochrona wód powierzchniowych

- ochrona wód przed zanieczyszczeniem

Przy ochronie wód powierzchniowych szczególnie ważnym elementem jest zachowanie czystości wody co najmniej w II klasie. Dla uzyskania tego celu należy podjąć działania zmierzające do wyeliminowania wszystkich źródeł bezpośredniego zrzutu ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych do wód oraz działania ograniczające spływy powierzchniowe z terenów rolnych. W pierwszym przypadku konieczna jest budowa systemów kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalniami ścieków. Tam gdzie nie ma systemów kanalizacyjnych można stosować przydomowe lub korzeniowe oczyszczanie ścieków. Działania zmierzające do ograniczenia spływów powierzchniowych to tworzenie wzdłuż cieków biologicznych barier uniemożliwiających przedostawanie się spływów powierzchniowych do wód oraz prowadzenie w dolinach cieków ekologicznych form gospodarki rolnej.

- ochrona powierzchni wodnych

Ponieważ gmina posiada bardzo małą powierzchnię wód stojących wszystkie występujące na jej terenie zbiorniki wodne powinny podlegać ochronie. Korzystne dla środowiska przyrodniczego gminy byłoby zwiększenie powierzchni wody poprzez budowę zbiorników małej retencji: „Rożny” na Kręcicy, rozbudowę zbiornika wodnego w Dobryszycach oraz niewielkich zbiorników na Widawce lub mniejszych ciekach. Zbiorniki te poza retencjonowaniem wody mogą służyć rozwojowi rekreacji.

Ochroną należy objąć tereny bagien i torfowisk.

2. Ochrona wód podziemnych

Na terenie gminy głównymi poziomami wodonośnymi są: 2 poziomy czwartorzędowe i poziom kredowy. Poziom kredowy został uznany za Główny Zbiornik Wód Podziemnych. Jest on częściowo objęty najwyższą (ONO) i wysoką (OWO) ochroną. Wody poziomów czwartorzędowych, których lustro stabilizuje się na niewielkiej głębokości, z uwagi na najczęściej słabą izolację, są narażone na zanieczyszczenie. Źródłami zanieczyszczenia mogą być: nieszczelne szamba, studnie wykorzystywane do gromadzenia ścieków bytowych i nieczystości, niewłaściwa gospodarka środkami chemicznymi w rolnictwie, wysypiska śmieci w wyrobiskach poeksploatacyjnych. Zanieczyszczenie wód czwartorzędowych może spowodować zanieczyszczenie, przez infiltrację, wód poziomu kredowego. W związku z powyższym wszystkie źródła zagrożenia powinny zostać, w jak najkrótszym czasie zlikwidowane.

• Ochrona powietrza

- Na terenie gminy znajduje się wiele zakładów przemysłowych i rzemieślniczych emitujących zanieczyszczenia do atmosfery, zakłada się również znaczne zwiększenie ich ilości. Większość tych obiektów będzie skupiona w południowej części gminy gdzie powoli wykształca się dzielnica przemysłowa. Może to spowodować znaczny wzrost zanieczyszczenia powietrza w tej części gminy. Dlatego konieczne jest aby emisja zanieczyszczeń każdego z obiektów mieściła się w granicach własnej działki. Dzielnicę przemysłową powinna zostać oddzielona od pozostałego terenu pasem zieleni izolacyjnej.
- Największym emitorem zanieczyszczeń w gminie jest przechodząca przez teren gminy droga szybkiego ruchu przewidywana do przekwalifikowania na autostradę. Przecina ona tereny preferowane do produkcji rolnej, Dla zmniejszenia jej oddziaływania należy przyjąć, zgodnie z oceną oddziaływania, trzy strefy ograniczonego zagospodarowania:

- w strefie oddziaływań ekstremalnych – zasięg do 20 m powinny się znaleźć pasy zieleni izolacyjnej, dobrane z gatunków najlepiej wytrzymałych presję zanieczyszczeń komunikacyjnych,

- w drugiej strefie - strefie zagrożeń – zasięg do 50 m znaleźć się może infrastruktura techniczna związana z autostradą oraz techniczne urządzenia ochrony środowiska, strefa ta nie może być wykorzystana do celów mieszkalnych, gdyby znalazły się w niej obiekty stałego pobytu muszą być zaopatrzone w bardzo restrykcyjne urządzenia ochronne; strefa ta może być wykorzystana do uprawy roślin przemysłowych lub szkólek drzew i krzewów oraz dla działalności usługowej o charakterze produkcyjnym,

- trzecia strefa – jest to strefa uciążliwości i odnosi się głównie do klimatu akustycznego. Występujące tu budynki mieszkalne powinny być chronione za pomocą rozwiązań technicznych. Nie powinny się tu znajdować plantacje warzyw i ogródki działkowe.

• **Zachowanie i ochrona istniejących walorów przyrodniczych**

- gmina Dobryszycze należy do gmin o małej lesistości dlatego istniejące kompleksy leśne powinny podlegać szczególnej ochronie. Wskazane jest również zwiększenie powierzchni lasów. Zwiększenie lesistości powinno stać się jednym z głównych zadań gminy, zwłaszcza że sprzyja temu znaczna ilość gleb o niskiej bonitacji,
- ochronie powinny podlegać wszystkie tereny różnorakich zadrzewień, wskazane jest również zwiększenie ich powierzchni. Dotyczy to m.in. wprowadzenie lub wzbogacenie zieleni przydrożnej oraz przy ciekach,
- ochroną powinny zostać objęte wszystkie kompleksy użytków zielonych występujące w dolinach rzek. Z powodu niewłaściwego zmeliorowania doliny Kręcicy część użytków zielonych uległa degradacji przekształcając się w nieużytek. Teren nadaje się do wprowadzenia zadrzewień,
- rewitalizacji powinny zostać poddane parki podworskie – uznane za parki wiejskie - w miejscowościach Dobryszycze i Zdania,
- szczególnej ochrony wymagają 2 wiązy - pomniki przyrody, wskazane jest nadanie statusu pomnika przyrody dalszym drzewom,
- ochroną prawnej powinna zostać objęta dolina Widawki jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy,
- ochrona przed zabudową i degradacją powinny zostać objęte dolin rzek i cieków z uwagi na spełnianie funkcji korytarzy ekologicznych.

II. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ W ZAKRESIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

- Ochrona dziedzictwa kulturowego powinna być jednym z podstawowych zadań polityki gminy. Tożsamość tego terenu zostanie utrwalona poprzez niekonfliktogenne wkomponowanie przestrzeni zabytkowej w politykę przestrzennego zagospodarowania. Należy też położyć nacisk na podniesienie świadomości społeczności lokalnej. Gmina na tle województwa łódzkiego nie jest reprezentacyjna, ani pod względem ilości obiektów czy walorów historycznych. Wpisane do ewidencji konserwatorskiej obiekty posiadają ograniczoną wartość lub są mocno zdewastowane. Na terenie gminy brak jest obecnie przejawów kultury niematerialnej tj. elementów regionalnego folkloru czy też kultury ludowej.
- Ochronie konserwatorskiej z mocy prawa (zgodnie z ustawą o ochronie dóbr kultury z 15.II.62 r.) podlega tylko jeden obiekt . Ochroną objęte są także obiekty nieruchome wpisane do ewidencji konserwatorskiej Służby Ochrony Zabytków . Wszelkie prace budowlane dotyczące obiektów zabytkowych winny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i prowadzone zgodnie z jego wymogami. Ochronie podlegać powinno także ich otoczenie. Oznacza to konieczność ograniczeń lokalizacyjnych w najbliższym otoczeniu obiektów oraz w ich strefie widokowej. W gminie Dobryszycze ochroną objęte są – obiekt sakralny, budynki mieszkalne drewniane czy murowane, obiekt użyteczności publicznej, zabytki techniki, zespoły komponowanej zieleni, cmentarze i stanowiska archeologiczne. Są to wartości kulturowe, które mają wpływ na prowadzenie polityki przestrzennej w gminie.
- W „Studium...” ustala się opracowanie planów szczegółowych dla miejscowości Dobryszycze i Zdania, posiadających historyczne układy przestrzenne , aby w przypadku wprowadzenia do nich nowych inwestycji harmonizowały kompozycyjnie z otoczeniem oraz aby ustalić szczegółowo strefy ochrony konserwatorskiej.
- Strefy ochrony konserwatorskiej - proponowany przebieg stref ochrony konserwatorskiej może ulec zmianie po przeprowadzeniu szczegółowych badań historyczno-urbanistycznych przedmiotowych terenów:
 - Zespołu kościelnego w Dobryszycach – obejmuje teren zespołu kościelnego w granicach działki kościelnej łącznie z ogrodzeniem, jako strefa „A”, ścisłej ochrony konserwatorskiej. W strefie obowiązuje zachowanie układu zespołu, konserwacja i remonty kościoła oraz dzwonnicy wraz z ogrodzeniem i bramami, (zakaz rozbiórki),jak

również zakaz usuwania starodrzewu. Wszelkie przekształcenia wymagają zezwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków,

- parku podworskiego wraz z historycznym układem wodnym - strefa ochrony krajobrazu „K”. W strefie obowiązuje zachowanie walorów zabytkowych układu, zakaz parcelacji, zakaz usuwania starodrzewu,

- wartością dziedzictwa kulturowego, zasługującą na ochronę w „Studium ...” jest przebieg starej historycznej drogi Radomsko – Dobryszycy, przez Tomaszów. Proponuje się zachowanie przebiegu drogi oraz uczynienie nasadzeniami drzew,

- ochrony archeologicznej – obejmuje tereny o rozpoznanej zawartości relikwów archeologicznych „W” oraz tereny obserwacji archeologicznej „OW”, której podlegają wszystkie zewidencjonowane stanowiska archeologiczne. Na obszarze ich występowania należy liczyć się z ograniczeniem działalności inwestycyjnej. W dziale „uwarunkowań” przedstawiony został spis i mapki lokalizacyjne wszystkich występujących na terenie gminy stanowisk archeologicznych.

- strefa ochrony konserwatorskiej od cmentarza w Dobryszycach.

- Pod względem ochrony wartości historycznych i kulturowych wszelkie działania w granicach stref ochrony konserwatorskiej muszą być uzgadniane z Wojewódzkim Oddziałem Służby Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim.

również zakaz usuwania starodrzewu. Wszelkie przekształcenia wymagają zezwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków,

- parku podworskiego wraz z historycznym układem wodnym - strefa ochrony krajobrazu „K”. W strefie obowiązuje zachowanie walorów zabytkowych układu, zakaz parcelacji, zakaz usuwania starodrzewu,

- wartością dziedzictwa kulturowego, zasługującą na ochronę w „Studium ...” jest przebieg starej historycznej drogi Radomsko – Dobryczyce, przez Tomaszów. Proponuje się zachowanie przebiegu drogi oraz uczynienie nasadzeniami drzew,

- ochrony archeologicznej – obejmuje tereny o rozpoznanej zawartości relikwów archeologicznych „W” oraz tereny obserwacji archeologicznej „OW”, której podlegają wszystkie zewidencjonowane stanowiska archeologiczne. Na obszarze ich występowania należy liczyć się z ograniczeniem działalności inwestycyjnej. W dziale „uwarunkowań” przedstawiony został spis i mapki lokalizacyjne wszystkich występujących na terenie gminy stanowisk archeologicznych.

- strefa ochrony konserwatorskiej od cmentarza w Dobryzycach.

- Pod względem ochrony wartości historycznych i kulturowych wszelkie działania w granicach stref ochrony konserwatorskiej muszą być uzgadniane z Wojewódzkim Oddziałem Służby Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim.

III. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Dobryczyce korzysta z ujęcia wody w Białej Górze.

Należy w miarę możliwości kontynuować dalszą rozbudowę ujęcia wody, co pozwoliłoby na zaspokojenie potrzeb w tym zakresie przede wszystkim miejscowości gminnej Dobryczyce.

Istnieje możliwość korzystania z ujęć wody w Słostowicach oraz z terenu gmin : Lgota Wielka i Kleszczów.

Również zaopatrzenie w wodę następuje z mniejszego ujęcia wody zlokalizowanego na terenie CPN w Bloku Dobryszyckim.

2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych

Gmina Dobryczyce aktualnie rozbudowuje sieć kanalizacji sanitarnej.

Na terenie Technikum Rolniczego funkcjonuje lokalna zmodernizowana oczyszczalnia ścieków i kanalizacja sanitarna.

Opracowana w 1998 r. "Koncepcja gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Dobryczyce", pozwala na racjonalne rozwiązanie tej problematyki jednocześnie umożliwiając etapowanie zamierzeń inwestycyjnych w oparciu o odbiór ścieków sanitarnych do zmodernizowanej oczyszczalni ścieków na terenie Technikum Rolniczego. Tereny gminy przewidziane dla rozwoju przedsiębiorczości gospodarczej winny być wyposażane w kanalizację sanitarną w pierwszej kolejności.

Wyposażenie gminy w kanalizację sanitarną jest zamierzeniem celowym ze względu na niekorzystne warunki hydrogeologiczne i możliwości zanieczyszczenia wód podziemnych oraz terenów najwyższej i wysokiej ochrony.

Obszar zlewni Galonki, Wiewióry i Zdania, będzie skanalizowany poprzez odprowadzenie ścieków do projektowanej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zdania. Postuluje się o umożliwienie korzystania części gminy z miejskiej oczyszczalni ścieków w Radomsku. W mniejszych jednostkach osadniczych należy wdrażać systemy przyzgodowe oczyszczalni ścieków.

3. Gospodarka ciepła

Mieszkańcy gminy korzystają z lokalnych kotłowni opalanych paliwami tradycyjnymi.

Zaleca się modernizację kotłowni lokalnych i zastosowanie paliw alternatywnych tj. gazu ziemnego, gazu propan-butan, oleju opalowego lub mazutu.

Zastosowanie nowoczesnych kotłowni, należy poprzedzić opracowanie audytu energetycznego ze szczególnym uwzględnieniem konieczności przeprowadzenia termomodernizacji ogrzewanych obiektów.

4. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami stałymi w gminie Dobryszycie odbywa się poprzez system pojemników i kontenerów z blachy stalowej, skąd odpady specjalistycznym transportem przekazywane są na wysypisko regionalne w Jadwinówce k/Radomska celem ich unieszkodliwienia.

5. Zaopatrzenie w gaz ziemny

Przez teren gminy Dobryszycie przebiega trasa gazociągu wysokiego ciśnienia Ø-350 mm relacji Warszawa (Mory) – Bobry oraz gazociąg w/c zaopatrujący w gaz ziemny gminę Kleszczów.

W 1995 roku na zlecenie Wojewody Piotrkowskiego zostało opracowane przez Biuro Studiów i Projektów "Gazoprojekt"- Wrocław " Studium programowym możliwości rozwoju gazyfikacji województwa piotrkowskiego, w którym ujęto zapotrzebowanie gazu dla potrzeb ogrzewania i innych dla całej gminy, jak również przewidziano zaopatrzenie w gaz ziemny gmin: Lgota Wielka, Sulmierzyce, Kleszczów, Strzelce Wlk. i Rząśnia. Poza tym część mieszkańców gminy korzysta z gazu propan-butan.

Zaleca się opracowanie programu gazyfikacji gminy Dobryszycie.

6. Rurociąg produktów naftowych

Przez teren gminy Dobryszycie przebiega trasa rurociągu produktów naftowych Ø300 mm. Strefa ochronna (dot. potrzeby uzgodnień w zakresie lokalizacji obiektów budowlanych z właścicielem rurociągu) od tego rurociągu wynosi 500 m (po obu stronach). Ewentualne odstępstwo od strefy można uzyskać od jednostki eksploatującej w Płocku.

7. Rurociąg wód uzupełniających

Przez teren gminy przebiega trasa rurociągu wód uzupełniających Ø1200 z rur stalowych dla Elektrowni Bełchatów z rzeki Warty do pompowni Czyżów.

Zaleca się modernizację kotłowni lokalnych i zastosowanie paliw alternatywnych tj. gazu ziemnego, gazu propan-butan, oleju opalowego lub mazutu.

Zastosowanie nowoczesnych kotłowni, należy poprzedzić opracowaniem audytu energetycznego ze szczególnym uwzględnieniem konieczności przeprowadzenia termomodernizacji ogrzewanych obiektów.

4. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami stałymi w gminie Dobryszycie odbywa się poprzez system pojemników i kontenerów z blachy stalowej, skąd odpady specjalistycznym transportem przekazywane są na wysypisko regionalne w Jadwinówce k/Radomska celem ich unieszkodliwienia.

5. Zaopatrzenie w gaz ziemny

Przez teren gminy Dobryszycie przebiega trasa gazociągu wysokiego ciśnienia Ø-350 mm relacji Warszawa (Mory) – Bobry oraz gazociąg w/c zaopatrujący w gaz ziemny gminę Kleszczów.

W 1995 roku na zlecenie Wojewody Piotrkowskiego zostało opracowane przez Biuro Studiów i Projektów "Gazoprojekt"- Wrocław " Studium programowym możliwości rozwoju gazyfikacji województwa piotrkowskiego, w którym ujęto zapotrzebowanie gazu dla potrzeb ogrzewania i innych dla całej gminy, jak również przewidziano zaopatrzenie w gaz ziemny gmin: Lgota Wielka, Sulmierzyce, Kleszczów, Strzelce Wlk. i Rząśnia. Poza tym część mieszkańców gminy korzysta z gazu propan-butan.

Zaleca się opracowanie programu gazyfikacji gminy Dobryszycie.

6. Rurociąg produktów naftowych

Przez teren gminy Dobryszycie przebiega trasa rurociągu produktów naftowych Ø300 mm. Strefa ochronna (dot. potrzeby uzgodnień w zakresie lokalizacji obiektów budowlanych z właścicielem rurociągu) od tego rurociągu wynosi 500 m (po obu stronach). Ewentualne odstępstwo od strefy można uzyskać od jednostki eksploatującej w Płocku.

7. Rurociąg wód uzupełniających

Przez teren gminy przebiega trasa rurociągu wód uzupełniających Ø1200 z rur stalowych dla Elektrowni Bełchatów z rzeki Warty do pompowni Czyżów.

8. Elektroenergetyka

Przez teren gminy przebiegają następujące linie wysokiego napięcia :

- 110 kV " Radomsko – Gorzkowice " właściciel ZEL-T S.A. (ze strefą 40 m)
- 220 kV "Rogowiec – Joachimów " właściciel PSE S.A. (ze strefą 70 m)
- 220 kV "Rogowiec – Joachimów " właściciel PSE S.A. (ze strefą 70 m)
- 400 kV "Rogowiec – Joachimów " właściciel PSE S.A. (ze strefą 90 m)

Odbiorcy z terenu gminy zasilani są z linii 15 kV wyprowadzonymi ze stacji 110/15 znajdującymi się w obrębie Radomska. Większość linii wyprowadzono ze stacji "Młodzowy", pozostałe ze stacji "Komuna Paryska" i "Południe".

Obecnie nie przewiduje się na terenie gminy budowy linii wysokich napięć.

Rozwój linii rozdzielczych 15 kV jest zależny od lokalnego zapotrzebowania i jest realizowany w miarę bieżących potrzeb.

9. Telekomunikacja

Przez teren gminy przebiega wzdłuż drogi krajowej nr 741 (po jej wschodniej stronie) kabel telekomunikacyjny o znaczeniu krajowym. Natomiast po stronie zachodniej projektowana jest telekomunikacyjna linia światłowodowa.

10. Komunikacja

W zakresie komunikacji zakłada się adaptację istniejącego układu sieci drogowej na terenie gminy. Do podstawowego układu komunikacyjnego należy zaliczyć następujące drogi :

- droga krajowa nr 1 relacji Gdańsk- Katowice (fragment projektowanej autostrady A-1) – w chwili obecnej trwają prace projektowe nad przystosowaniem drogi do parametrów autostradowych. W wyniku tych prac, może zająć konieczność powiększenia szerokości pasa drogowego dla przyszłej autostrady.

Ze względu na ograniczenia związane z dostępnością autostrady, projektowane tereny aktywności ekonomicznej powstałe na terenie gminy, będą mogły „korzystać” z autostrady wyłącznie poprzez węzły "Radomsko" lub "Kamieńsk".

- droga krajowa nr 741 – relacji Piotrków Tryb. – Radomsko, adaptacja stanu istniejącego. Droga ta stanowi fragment drogi alternatywnej dla autostrady A-1.

Przez teren gminy nie przebiegają drogi wojewódzkie.

Drogi powiatowe reprezentowane są przez :

- 457 Dobryczyce – Kletlin,
- 458 Radomsko – Dobryczyce,
- 459 Dobryczyce – Słostowice,
- 460 Dobryczyce - Rożny,
- 466 Radomsko - Sulmierzyce,
- 468 Sulmierzyce - Dobryczyce,
- 548 Łękińsko - Kamieńsk.

W celu umożliwienia inwestorom na terenach aktywności ekonomicznej korzystania z autostrady A-1, należy wykorzystać istniejący potencjał drogowy powiatowy i gminny poprzez jego modernizację i w porozumieniu z gm. Ładzice i Kleszczów, włączyć się w układ komunikacyjny krajowej poprzez węzły „Radomsko” i „Kamieńsk”.

Pozostałe drogi stanowią sieć dróg o znaczeniu gminnym.

Należy dążyć do modernizacji dróg gminnych ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia normatywnych parametrów technicznych i użytkowych. Generalnie proponuje się przyjąć dla dróg powiatowych klasę **Z**, natomiast dla dróg gminnych klasę **L**.

W celu precyzyjnego określenia parametrów oraz strategii rozwoju układu komunikacyjnego w aspekcie uwarunkowań związanych z lokalizacją dużych stref aktywności gospodarczej oraz ewentualnych indywidualnych potrzeb komunikacyjnych potencjalnych inwestorów, zaleca się opracowanie studium komunikacyjne gminy.

W celu poprawienia bezpieczeństwa ruchu rowerowego, zaleca się wybudowanie wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych dróg powiatowych tj. nr 458, 457, 459 wydzielonych tras rowerowych, zapewniających bezpieczny dojazd do miejscowości gminnej Dobryczyce.

11. Kolejnictwo

Przez teren gminy przebiega magistrala kolejowa relacji Częstochowa – Kozłowski. Istnieje możliwość wybudowania bocznic kolejowych (w porozumieniu z władzami PKP) obsługujących strefy aktywności ekonomicznej.

IV. KIERUNKI I POLITYKA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Kierunki rozwoju przestrzennego wynikają z interdyscyplinarnych uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych gminy oraz z funkcji jakie pełni gmina Dobryczyce.

Funkcje inicjujące rozwój gminy to: działalność gospodarcza i produkcyjna, rolnictwo, mieszkalnictwo i usługi, rekreacja i turystyka.

Zadania ponadlokalne wprowadzone do studium wynikają:

- ze studium zagospodarowania przestrzennego województwa piotrkowskiego i będącego w opracowaniu planu zagospodarowania województwa łódzkiego,
- ze związków funkcjonalno-przestrzennych gminy w układzie województwa łódzkiego,
- powiązań komunikacyjnych krajowych i wojewódzkich,
- z przepisów szczególnych dotyczących ochrony i kształtowania środowiska naturalnego i kulturowego tj. ustaw o ochronie i kształtowaniu środowiska, ochronie przyrody, lasach, zagospodarowaniu przestrzennym, ochronie gruntów rolnych i leśnych, ochronie dóbr kultury, prawa wodnego, prawa geologicznego i górnictwo.

W „studium...” przyjęto zasady ciągłości planistycznej i kontynuacji kierunków rozwoju wartości w dotychczas opracowanych planach zagospodarowania przestrzennego gminy przez:

- utrzymanie układu sieci osadniczej gminy,
- adaptację terenów zabudowy w tym budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i zagrodowego oraz terenów przemysłowo- magazynowo-składowych wyznaczonych w aktualnie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- modernizację i sanację zabudowy w centrum wsi gminnej,
- określenie terenów budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego , w tym granic zwartej zabudowy wsi,
- wyznaczenie terenów kierunkowych pod zabudowę z obowiązkiem opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) w rejonie wsi: Blok Dobryczycki i Małutkie,
- wyznaczenie nowych terenów TRPG dla rozwoju zorganizowanej działalności inwestycyjnej w południowej części gminy , w rejonie Bloku Dobryczyckiego i drogi krajowej A-1. Dla terenów tych nakłada się obowiązek wykonania mpzp,

IV. KIERUNKI I POLITYKA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Kierunki rozwoju przestrzennego wynikają z interdyscyplinarnych uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych gminy oraz z funkcji jakie pełni gmina Dobryszycze.

Funkcje inicjujące rozwój gminy to: działalność gospodarcza i produkcyjna, rolnictwo, mieszkalnictwo i usługi, rekreacja i turystyka.

Zadania ponadlokalne wprowadzone do studium wynikają:

- ze studium zagospodarowania przestrzennego województwa piotrkowskiego i będącego w opracowaniu planu zagospodarowania województwa łódzkiego,
- ze związków funkcjonalno-przestrzennych gminy w układzie województwa łódzkiego,
- powiązań komunikacyjnych krajowych i wojewódzkich,
- z przepisów szczególnych dotyczących ochrony i kształtowania środowiska naturalnego i kulturowego tj. ustaw o: ochronie i kształtowaniu środowiska, ochronie przyrody, lasach, zagospodarowaniu przestrzennym, ochronie gruntów rolnych i leśnych, ochronie dóbr kultury, prawa wodnego, prawa geologicznego i górniczego.

W „studium...” przyjęto zasady ciągłości planistycznej i kontynuacji kierunków rozwoju wartości w dotychczas opracowanych planach zagospodarowania przestrzennego gminy przez:

- utrzymanie układu sieci osadniczej gminy,
- adaptację terenów zabudowy w tym budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i zagrodowego oraz terenów przemysłowo- magazynowo-składowych wyznaczonych w aktualnie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- modernizację i sanację zabudowy w centrum wsi gminnej,
- określenie terenów budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego , w tym granic zwartej zabudowy wsi,
- wyznaczenie terenów kierunkowych pod zabudowę z obowiązkiem opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) w rejonie wsi: Blok Dobryszycki i Malutkie,
- wyznaczenie nowych terenów TRPG dla rozwoju zorganizowanej działalności inwestycyjnej w południowej części gminy , w rejonie Bloku Dobryszyckiego i drogi krajowej A-1. Dla terenów tych nakłada się obowiązek wykonania mpzp,

- wyznaczenie terenów dla rozwoju funkcji rekreacji, w formie głównie budownictwa letniskowego i wypoczynku świątecznego w rejonie doliny Widawki i projektowanego zbiornika „Rożny”, z obowiązkiem wykonania mpzp. Budownictwo letniskowe może powstać wyłącznie poza doliną Widawki,
- wyznaczenie terenów otwartych wyłączonych z zabudowy z uwagi na rolniczą przestrzeń produkcyjną (kompleksy gleb bonitacji IIIa, IIIb, IVa i IVb,)
- zakaz lokalizacji wszelkiej zabudowy na terenach występowania złóż surowców udokumentowanych,
- wykluczenie z zabudowy dolin rzek i cieków wodnych, trwałych użytków zielonych, terenów zmeliorowanych, kompleksów leśnych,
- systematyczne zalesianie terenów wskazanych w „studium...”, zalesieniom mogą również podlegać grunty o najniższej bonitacji nie wskazane w studium, pod warunkiem, że spełniają następujące kryteria:
 - powierzchnia jest większa niż 0,5 ha gruntu przylegającego do kompleksu leśnego lub zespołu zalesionych gruntów,
 - teren nie jest zmeliorowany,
- poddanie rekultywacji wyrobisk po eksploatacji torfu w kierunku rozwoju gospodarki rybackiej,
- w zakresie infrastruktury zakwalifikowanie działań związanych z gospodarką wodno-ściekową jako priorytetowych dla gminy.

Północna część gminy Dobryczyce, pozostająca w granicach terenu górniczego „Pole Bełchatów” jest obszarem , dla którego sporządzenie mpzp jest obowiązkowe w świetle art. 53 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr27, poz. 96). W myśl art.146 tejże ustawy warunki zabudowy w w/w terenie należy uzgadniać z Dyrektorem Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach.

Bibliografia:

1. Wnioski Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatury w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 8 lutego 2000 r.
2. Gmina Dobryczyce – materiały wyjściowe do planu zagospodarowania przestrzennego. Wytyczne konserwatorskie. Częstochowa 1993.
3. Wytyczne konserwatorskie do planu regionalnego zagospodarowania przestrzennego województwa piotrkowskiego. Piotrków Trybunalski 1987 r.
4. Województwo piotrkowskie – ochrona zabytkowego krajobrazu kulturowego.
5. Roczniki statystyczne woj. piotrkowskiego z lat 1991, 1993, 1996 i 1998 wydane przez WUS w Piotrkowie Tryb.,
6. Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin, WUS w Piotrkowie Tryb.,
7. Statystyczna panorama województwa, WUS w Piotrkowie Tryb.,
8. Podstawowe dane liczbowe woj. łódzkiego za rok 1998, US w Łodzi,
9. Program restrukturyzacji i rozwoju gminy Dobryczyce (strategia rozwoju), oprac. przez Agencję Rozwoju Regionalnego „Arreks” w 1998 r.,
10. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej Polski według gmin, IUNiG Puławy 1994 r.,
11. Warunki przyrodnicze produkcji rolnej - woj. piotrkowskie, IUNiG Puławy 1984 r.,
12. Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony, pod redakcją A. Kleczkowskiego, oprac. Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH w Krakowie, 1990 r.,
13. M. Bierkowska, J. Błaszczyk, Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:200 000 wraz z objaśnieniami, arkusz Łódź, Wyd. Geologiczne, 1988 r.,
14. Podział hydrograficzny Polski, cz. I i II, oprac. IMiGW, Warszawa 1980 r.,
15. R. Gumiński, Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd Meteo. – Hydrolog., zeszyt 1, 1948 r.,
16. Program małej retencji dla woj. piotrkowskiego, oprac. Przez „Ekolog Systems”, Poznań i IMiGW Kraków, 1996 r.

Bibliografia:

1. Wnioski Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatury w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 8 lutego 2000 r.
2. Gmina Dobryszycy – materiały wyjściowe do planu zagospodarowania przestrzennego. Wytyczne konserwatorskie. Częstochowa 1993.
3. Wytyczne konserwatorskie do planu regionalnego zagospodarowania przestrzennego województwa piotrkowskiego. Piotrków Trybunalski 1987 r.
4. Województwo piotrkowskie – ochrona zabytkowego krajobrazu kulturowego.
5. Roczniki statystyczne woj. piotrkowskiego z lat 1991, 1993, 1996 i 1998 wydane przez WUS w Piotrkowie Tryb.,
6. Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin, WUS w Piotrkowie Tryb.,
7. Statystyczna panorama województwa, WUS w Piotrkowie Tryb.,
8. Podstawowe dane liczbowe woj. łódzkiego za rok 1998, US w Łodzi,
9. Program restrukturyzacji i rozwoju gminy Dobryszycy (strategia rozwoju), oprac. przez Agencję Rozwoju Regionalnego „Arreks” w 1998 r.,
10. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej Polski według gmin, IUNiG Puławy 1994 r.,
11. Warunki przyrodnicze produkcji rolnej - woj. piotrkowskie, IUNiG Puławy 1984 r.,
12. Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony, pod redakcją A. Kleczkowskiego, oprac. Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH w Krakowie, 1990 r.,
13. M. Bierkowska, J. Błaszczyk, Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:200 000 wraz z objaśnieniami, arkusz Łódź, Wyd. Geologiczne, 1988 r.,
14. Podział hydrograficzny Polski, cz. I i II, oprac. IMiGW, Warszawa 1980 r.,
15. R. Gumiński, Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd Meteo. – Hydrolog., zeszyt 1, 1948 r.,
16. Program małej retencji dla woj. piotrkowskiego, oprac. Przez „Ekolog Systems”, Poznań i IMiGW Kraków, 1996 r.

U C H W A Ł A Nr XV/88/2000
RADY GMINY w D O B R Y S Z Y C A C H
z dnia 26 lipca 2000 roku

w sprawie : uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszycze

Na podstawie art.18, ust.2, pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz.U.z 1996r. Nr.13, poz.74, zmiana : Dz.U.Nr 58, poz.261, Nr 106, poz.696, Nr 132, poz.622, z 1997r. Nr 9, poz.43, Nr 106, poz.679, Nr 107, poz.686, Nr 113, poz.734, Nr 123, poz.775, z 1998r. Nr 155, poz.1014, Nr 162, poz.1126/ oraz na podstawie art.6, ust.6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym /Dz.U.Nr 89, poz.415 z 1994r., zmiana: z 1996r. Dz.U.106, poz.496, z 1997r. Nr 111, poz.726 oraz Nr 133, poz.885/ - RADA GMINY w DOBRYSZYCACH uchwała,
co następuje :

§ 1

1. Uchwala się studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszycze.
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszycze stanowi załącznik do niniejszej uchwały i składa się z części tekstowej i załącznika graficznego w skali 1 : 25.000

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała zostaje podana do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń przed Urzędem Gminy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Zdzisław Laskowski
Zdzisław Laskowski

U C H W A L A Nr XV/88/2000
RADY GMINY w D O B R Y S Z Y C A C H
z dnia 26 lipca 2000 roku

w sprawie : uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszycze

Na podstawie art.18, ust.2,pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz.U.z 1996r. Nr.13, poz.74, zmiana : Dz.U.Nr 58,poz.261, Nr 106, poz.696, Nr 132,poz.622, z 1997r. Nr 9, poz.43, Nr 106, poz.679, Nr 107, poz.686, Nr 113, poz.734, Nr 123, poz.775, z 1998r. Nr 155, poz.1014, Nr 162, poz.1126/ oraz na podstawie art.6, ust.6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym /Dz.U.Nr 89,poz.415 z 1994r.,zmiana: z 1996r. Dz.U.106, poz.496, z 1997r.Nr 111, poz.726 oraz Nr 133, poz.885/ - RADA GMINY w DOBRYSZYCACH uchwała, co następuje :

§ 1

1. Uchwała się studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszycze.
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszycze stanowi załącznik do niniejszej uchwały i składa się z części tekstowej i załącznika graficznego w skali 1 : 25.000

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała zostaje podana do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń przed Urzędem Gminy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Zdzisław Laskowski

U C H W A Ł A Nr XV/88/2000
RADY GMINY w D O B R Y S Z Y C A C H
z dnia 26 lipca 2000 roku

w sprawie : uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszycze

Na podstawie art.18, ust.2, pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz.U.z 1996r. Nr.13, poz.74, zmiana : Dz.U.Nr 58, poz.261, Nr 106, poz.696, Nr 132, poz.622, z 1997r. Nr 9, poz.43, Nr 106, poz.679, Nr 107, poz.686, Nr 113, poz.734, Nr 123, poz.775, z 1998r. Nr 155, poz.1014, Nr 162, poz.1126/ oraz na podstawie art.6, ust.6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym /Dz.U.Nr 89, poz.415 z 1994r., zmiana: z 1996r. Dz.U.106, poz.496, z 1997r. Nr 111, poz.726 oraz Nr 133, poz.885/ - RADA GMINY w DOBRYSZYCACH uchwała, co następuje :

§ 1

1. Uchwala się studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszycze.
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobryszycze stanowi załącznik do niniejszej uchwały i składa się z części tekstowej i załącznika graficznego w skali 1 : 25.000

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała zostaje podana do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń przed Urzędem Gminy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Zdzisław Laskowski
Zdzisław Laskowski